

Hella Linda Sepman

**DHL LOGISTICS ESTONIA OÜ
RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE
VASTAVUS EESTI
FINANTSARUANDLUSE STANDARDILE**

LÕPUTÖÖ

Teenusmajanduse instituut
Majandusarvestuse õppekava
Juhendaja: Siiri Luts

Mõdriku 2023

Mina,

Hella Linda Sepman,

tõendan, et lõputöö on minu kirjutatud. Töö koostamisel kasutatud teiste autorite, sh juhendaja teostele on viidatud õiguspäraselt.

Kõik isiklikud ja varalised autoriõigused käesoleva lõputöö osas kuuluvad autorile ainuisikuliselt ning need on kaitstud autoriõiguse seadusega.

Juhendaja Siiri Luts /allkirjastatud digitaalselt/

Lõputöö on kaitsmisele lubatud Teenusmajanduse instituudi direktori korraldusega nr 1-14/54 kuupäev 04.05.2023.

Lihtlitsents lõputöö reprodutseerimiseks ja lõputöö üldsusele kättesaadavaks tegemiseks

Mina, Hella Linda Sepman

sünnikuupäev: 29.08.2000

annan Tallinna Tehnikakõrgkoolile (edaspidi kõrgkool) tasuta loa (lihtlitsentsi) enda loodud teose

DHL Logistics Estonia OÜ raamatupidamise aastaaruande vastavus Eesti finantsaruandluse standardile

1. reprodutseerimiseks paberkandjal kõrgkooli raamatukogus avaldamise ja säilitamise eesmärgil;
2. elektroonseks avaldamiseks kõrgkooli repositooriumi kaudu;
3. kui lõputöö avaldamisele on instituudi direktori korraldusega kehtestatud tähtajaline piirang, lõputöö avaldada pärast piirangu lõppemist.

Olen teadlik, et nimetatud õigused jäävad alles ka autorile ja kinnitan, et:

1. lihtlitsentsi andmisega ei rikuta teiste isikute intellektuaalomandi ega isikuandmete kaitse seadusest tulenevaid ega muid õigusi;
2. PDF-failina esitatud töö vastab täielikult kirjalikult esitatud tööle.

Mõdrikul 04.05.2023 /allkirjastatud digitaalselt/

SISUKORD

SISSEJUHATUS.....	4
1 RAAMATPIDAMISE AASTAARUANDE KOOSTAMISELE KEHTESTATUD	
NÕUDED VASTAVALT EESTI FINANTSARUANDLUSE STANDARDILE	7
1.1 Raamatupidamise aastaaruande koostamise käik.....	7
1.2 Bilansile kehtestatud nõuded.....	10
1.3 Kasumiaruandele kehtestatud nõuded	13
1.4 Rahavoogude aruandele kehtestatud nõuded	16
1.5 Omakapitali muutuste aruandele kehtestatud nõuded	19
1.6 Raamatupidamise aastaaruande lisadele kehtestatud nõuded	20
2 EMPIIRILISE UURINGU METOODIKA.....	23
3 DHL LOGISTICS ESTONIA OÜ RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE	
VASTAVUS EESTI FINANTSARUANDLUSE STANDARDILE.....	26
3.1 Raamatupidamise aastaaruande koostamise käik ettevõttes DHL Logistics Estonia OÜ..	27
3.2 Bilansi vastavus nõuetele	29
3.3 Kasumiaruande vastavus nõuetele	32
3.4 Rahavoogude aruande vastavus nõuetele	35
3.5 Omakapitali muutuste aruande vastavus nõuetele	38
3.6 Raamatupidamise aastaaruande lisade vastavus nõuetele	39
KOKKUVÕTE.....	42
SUMMARY	45
LISAD	49
Lisa 1. Dokumendivaatluse kava	50
Lisa 2. Poolstruktureeritud intervjuu küsimused.....	51
Lisa 3. DHL Logistics Estonia OÜ 2021.majandusaasta raamatupidamise aastaaruanne	52
Lisa 4. Sõltumatu vandeaudiitori aruanne	75

SISSEJUHATUS

Raamatupidamiskohustuslane on kohustatud lõppenud majandusaasta kohta koostama majandusaasta aruande, mis koosneb raamatupidamise aastaaruandest ja tegevusaruandest (Raamatupidamise seadus, §14 lg 1). Raamatupidamiskohustuslaseks on Eesti Vabariik ühe avalik-õigusliku juriidilise isikuna, kohaliku omavalitsuse üksus, iga Eestis registreeritud era- või avalik-õiguslik juriidiline isik, füüsilisest isikust ettevõtja ja Eestis registrisse kantud välismaa äriühingu filiaal (Raamatupidamise seadus). Raamatupidamise aastaaruande koostamise ja avaldamise eesmärk on anda aruande kasutajale, kellel on aruandest arusaamiseks piisavad finantsalased teadmised, raamatupidamiskohustuslase finantsseisundi, -tulemuse ja rahavoogude kohta asjakohast ning tõepäraselt esitatud informatsiooni, mida aruande kasutaja saaks oma majandusotsuste tegemisel kasutada (Raamatupidamise seadus, §15 lg 1).

Eestis on lubatud järgida finantsarvestuse korraldamisel Eesti finantsaruandluse standardit või rahvusvahelist finantsaruandluse standardit. Samuti peab esitatud informatsioon ja kasutatavad arvestuspõhimõtted olema kooskõlas raamatupidamise seaduses kehtestatud nõuetega (Raamatupidamise seadus, lg 17). Kehtiva raamatupidamise seaduse §3 punkti 7 kohaselt on Eesti finantsaruandluse standard rahvusvaheliselt tunnustatud arvestuse ja aruandluse põhimõtetele (IFRS-ile) tuginev avalikkusele suunatud finantsaruandluse nõuete kogum (Raamatupidamise seadus, § 3 lg 7). Eesti finantsaruandluse standardid on välja toodud Raamatupidamise Toimkonna juhendites ja raamatupidamise seaduses.

Teema aktuaalsus seisneb selles, et äriseadustikuga on kehtestatud kohustus korraldada äriühingu raamatupidamist ja koostada raamatupidamise aastaaruanne. Vastavalt raamatupidamise seadusele on alates 01.01.2017. a Eesti hea raamatupidamistava asendatud Eesti finantsaruandluse standardiga. Vastav määrus allkirjastati 21.12.2017 ja sellega kehtestati Eesti finantsaruandluse standard nendele raamatupidamise aruannetele, mis koostatakse 01.01.2017. a või hiljem alanud perioodidele. (Raamatupidamise Toimkonna selgitused Eesti finantsaruandluse standardist). Majandusaasta aruanne, mille üheks suureks osaks on raamatupidamise aastaaruanne, kui ettevõtte raamatupidamislik visiitkaart on väga oluline dokument ning siiani leidub nendes vigu, valesid viiteid ning kordusi (Siling & Männik-Gaite Cruz, 2019).

Lõputöö probleemiks on see, et kuigi on koostatud põhjalikud Raamatupidamise Toimkonna juhendid, mille järgi korraldada ettevõtte raamatupidamist ning koostada raamatupidamise aastaaruanne, siis siiski esineb aastaaruannetes vigu. Näiteks toob vandeaudiitor Toomas Villemis ühe

levinud veana välja selle, et põhiaruannetes puuduvad viitenumbrid lisadele või on küll lisadele viidatud, aga viidatud lisas ei ole põhiaruandes sisalduvale arvnäitajale vastavat infot konkreetselt välja toodud või siis lihtsalt põhiaruandes viidatud lisas ei ühti kajastatud arvnäitaja põhiaruandes kajastatud arvnäitajaga (Villems, 2020). Vandeaudiitor Anne Nuut juhatab tähelepanu sellele, et lisade vormistamise korrektsus mõjutab suurel määral koostatud aruande loetavust ja arusaadavust ning tihti juhtub, et lisas kajastatu kordab täpselt põhiaruande kirjet (Nuut, 2008).

Lõputöös vaadeldakse ettevõtte DHL Logistics Estonia OÜ 2021. majandusaasta raamatupidamise aastaaruannet. Vastavalt raamatupidamise seadusele on DHL Logistics Estonia OÜ keskmise suurusega ettevõtte ning on sellest tulenevalt kohustatud koostama täismahus raamatupidamise aastaaruande (Raamatupidamise seadus, §3 lg 15).

Lõputöö eesmärk on selgitada välja DHL Logistics Estonia OÜ 2021. majandusaasta raamatupidamise aastaaruande vastavuse Eesti finantsaruandluse standardile. Lõputöö eesmärgi saavutamiseks on püstitatud järgnevad uurimisülesanded:

- Selgitada välja täismahus raamatupidamise aastaaruande koostamisele kehtestatud teoreetilised nõuded vastavalt kehtivale raamatupidamise seadusele ja Raamatupidamise Toimkonna Juhendiditele;
- esitada empiirilise uuringu metoodika;
- analüüsida ettevõtte DHL Logistics Estonia OÜ raamatupidamise aastaaruande vastavust Eesti finantsaruandluse standardis esitatud nõuetele;
- tuua välja uuringu järeldused ja vajadusel esitada nende põhjal parendusettepanekud.

Lõputöö koosneb kolmest osast. Esimene osa käsitleb täismahus raamatupidamise aastaaruande koostamisele kehtestatud teoreetilisi nõudeid ning jaguneb viieks alapeatükiks. Töö teises osas tutvustatakse lõputöö metoodikat. Lõputöö läbiviimiseks kasutatakse kvantitatiivset metoodikat. Lõputöö uuringus kasutatakse dokumendivaatlust ning lisainformatsiooni saamiseks raamatupidamise aastaaruande koostamise protsessi kohta viiakse läbi intervjuu raamatupidajaga. Andmete analüüsimeetodiks on võrdlus ehk võrreldakse ettevõtte raamatupidamise aastaaruannet teoreetilises osas välja toodud nõuetega. Töö kolmandas peatükis kirjeldatakse DHL Logistics Estonia OÜ 2021. majandusaasta raamatupidamise aastaaruande koostamise käiku ning analüüsitakse

selle vastavust Eesti Finantsaruandluse standardile. Peatüki lõpus esitatakse analüüsist tulenevad järeldused ning tehakse parendusettepanekud. Kolmas peatükk jaguneb kuueks alapeatükiks.

Töö toetub peamiselt raamatupidamise seadusele ja Raamatupidamise Toimkonna juhenditele. Uurimistulemused esitatakse kirjaliku tekstina.

1 RAAMATPIDAMISE AASTAARUANDE KOOSTAMISELE KEHTESTATUD NÕUDED VASTAVALT EESTI FINANTSARUANDLUSE STANDARDILE

Raamatupidamise seaduses § 14 on sätestatud, et kõik raamatupidamiskohustuslased on kohustatud esitama lõppenud majandusaasta kohta majandusaasta aruande, mis koosneb raamatupidamise aastaaruandest ja tegevusaruandest. Täismahus raamatupidamise aastaaruande peavad esitama keskmise suurusega ning suurettevõtted. Täismahus raamatupidamise aruanne koosneb põhjaruannetest (bilanss, kasumiaruanne, rahavoogude aruanne ja omakapitali muutuste aruanne) ning lisadest (Raamatupidamise seadus, §15 lg 2). Sõltumata ettevõtte suuruselt peavad kõik ettevõtted lähtuma toimkonna juhendites kirjeldatud alusprintsipiidest ja arvestuspõhimõtetest (RTJ1).

1.1 Raamatupidamise aastaaruande koostamise käik

Raamatupidamise aastaaruanne peab andma õiglase ülevaate raamatupidamiskohustuslase finantsseisundist, -tulemusest ja rahavoogudest (RTJ2, lg 4). Aruannete koostamisel õiglase ülevaate tagab kõigi toimkonna juhendite korrektne rakendamine. Raamatupidamise seaduse § 15 lõikes 3 on toodud välja, et raamatupidamise aastaaruande koostamise aluseks on raamatupidamisregistrites kirjendatud majandusaasta majandustehingud ja reguleerimiskanded. Aastaaruande koostamiseks inventeeritakse raamatupidamiskohustuslase varade ja kohustuste saldod, hinnatakse registrites kajastatud varade ja kohustuste väärtuse vastavust sätestatud arvestuspõhimõtetele, tehakse reguleerimis- ja lõpetamiskanded ning koostatakse põhjaruanded ja lisad (Raamatupidamise seadus, §15).

Raamatupidamise toimkonna juhendi 1 alusel peab aruandes avaldama asjakohast ning tõepäraselt esitatud informatsiooni. Asjakohane ja tõepäraselt esitatud informatsioon on (RTJ1):

- Korrektne ja kõikehõlmav nendes raamatupidamisarvestuse aspektides, kus arvestuse eesmärgiks on majandussündmuste registreerimine;
- kaalutletud ja mõistlikele hinnangutele tuginev nendes arvestuse aspektides, mis eeldavad hinnangute langetamist;
- selle koostamisel on lähtutud alusprintsipiidest;

- selle koostamisel on lähtutud raamatupidamise seadusega kehtestatud vara, kohustiste, omakapitali, tulu ja kulu mõistetest;
- aruanne on koostatud proportsioonis raamatupidamiskohustuslase suurusega ja aruande lisad on koostatud sellise detailsusega, et need annavad finantsseisundist ja majandustulemusest ja rahavoogudest sellise läbilõike, mis loob kompetentsele lugejale eeldused mõistlike järelduste tegemiseks.

Raamatupidamise aastaaruande koostamisel tuleb lähtuda eelkõige järgmistest rahvusvaheliselt tunnustatud arvestuse ja aruandluse põhimõtete osaks olevatest alusprintsiipidest:

- Majandusüksuse printsiipt – raamatupidamiskohustuslane arvestab oma vara, kohustisi ja majandustehinguid lahus tema omanike, kreditoride, töötajate, klientide ja teiste isikute varast, kohustistest ning majandustehingutest;
- jätkuvuse printsiipt – raamatupidamise aruande koostamisel lähtutakse eeldusest, et raamatupidamiskohustuslane on jätkuvalt tegutsev ning tal ei ole tegevuse lõpetamise kavatsust ega vajadust. Juhul kui raamatupidamise aruanne ei ole koostatud jätkuvuse printsiipest lähtudes, tuleb aruandes märkida rakendatud arvestusprintsiipt;
- arusaadavuse printsiipt – raamatupidamise aruandes avalikustatav informatsioon peab olema esitatud nii, et see oleks ülevaatlik ja üheselt mõistetav aruande kasutajatele, kellel on aruandest arusaamiseks piisavad finantsalased teadmised;
- olulisuse printsiipt – raamatupidamise aruandes peab kajastuma kogu oluline informatsioon, mis mõjutab raamatupidamiskohustuslase finantsseisundit, finantstulemust ja rahavoogusid. Oluline on selline aruandeinformatsioon, mille avaldamata jätmine võib mõjutada aruande kasutajate poolt aruande põhjal tehtavaid majandusotsuseid. Väheolulisi objekte võib arvestada ja aruandes kajastada lihtsustatud viisil;
- järjepidevuse ja võrreldavuse printsiipt – raamatupidamise aruande koostamisel kasutatakse jätkuvalt varem kasutatud arvestuspõhimõtteid ja esitusviise. Esitusviisi ja arvestuspõhimõtteid tohib muuta, kui see võimalus tuleneb käesolevast seadusest või kui uus arvestuspõhimõte või esitusviis suurendab finantsinformatsiooni asjakohasust ja tõepärasust;

- tulude ja kulude vastavuse printsiip – aruandeperioodi tuludest arvatakse maha nendesamade tulude tekkega seotud kulud. Väljaminekuid, millele vastavad tulud tekivad mingil muul perioodil, kajastatakse kuludena samal perioodil, mil tekivad nendega seotud tulud;
- objektiivsuse printsiip – raamatupidamise aruandes esitatav informatsioon peab olema neutraalne ja usaldusväärne;
- konservatiivsuse printsiip – raamatupidamise aruannet tuleb koostada ettevaatlikult ja kaalutletult, et vältida varade ja tulude ülehindamist või kohustiste ja kulude alahindamist. Samas ei ole aruandes õigustatud varade ja tulude sihilik alahindamine või kohustiste ja kulude sihilik ülehindamine ning aruande kasutajate eest varjatud reserve tekitamine;
- avalikustamise printsiip – raamatupidamise aruandes esitatakse kogu informatsioon, mis võimaldab saada aruande kasutajatel, kellel on aruandest arusaamiseks piisavad finantsalased teadmised, raamatupidamiskohustuslase kohta asjakohast ja tõepäraselt esitatud finantsinformatsiooni;
- sisu ülimuslikkuse printsiip – majandustehingute kajastamisel raamatupidamises ja raamatupidamise aruandes lähtutakse nende sisust ka siis, kui see ei ühti nende juriidilise vormiga. (Raamatupidamise seadus, lg 16)
- tasakaalu printsiip- informatsiooni kogumiseks tehtavate kulutuste ja informatsioonist saadava kasu vahel. (RTJ1)

Aastaruande koostamisel esimeseks etapiks on varade ja kohustiste saldode inventeerimine. Need inventeeritakse vastavalt raamatupidamise sise-eeskirjas ettenähtud korrale. Seejärel viiakse läbi inventuurid. Inventuuri käigus hinnatakse varade ja kohustiste saldosisid. Vastavalt sätestatud arvestuspõhimõtetele tehakse reguleerimis- ja lõpetuskanded. Reguleerimiskannete ehk korrigeerimiskannete vajadus tuleneb tekkepõhisest arvestusest. Tekkepõhine arvestus on majandustehingute kajastamine vastavalt majandustehingu toimumisele, sõltumata sellest, kas sellega seotud raha on laekunud või välja makstud (Raamatupidamise seadus, §5 lg 2). Reguleerimiskulud määravad aruande perioodi tulud ja kulud. Viimasena koostatakse põhjaruanded ja nende lisad.

Vead on ebakorrektselt kajastatud või kajastamata jäetud andmed eelmiste perioodide raamatupidamisaruannetes, mis tulenevad aruande koostamise ajal juhtkonnale kättesaadava informatsiooni ebakorrektsusest kasutamisest või kasutamata jätmisest. Olulisi eelmiste perioodide

aruannetes avastatud vigu korrigeeritakse üldjuhul tagasiulatuvalt, s.t nii nagu poleks antud viga kunagi tehtud. Eelmise perioodi võrdlusandmeid korrigeeritakse vea mõju võrra. Juhul kui viga tehti üle-eelmisel või veel varasemal perioodil, korrigeeritakse vea mõju võrra eelmise perioodi varade, kohustiste ja jaotamata kasumi algsaldosid. (RTJ1, lg 79)

Raamatupidamise aastaaruandele peab lisama sõltumatu vandeaudiitori aruande, kui see on seadusest tulenevalt ettevõttele kohustuslik. Osahingu puhul on audiitorkontrolli kohustus tulenevalt ettevõtte finantsnäitajatest. Audiitorkontrolli kohustus tuleneb audiitortegevuse seadusest. Audiitorkontrolli teostab sõltumatu hindaja ja selleks on Eestis audiitorühingute nimekirja kantud audiitorbüroo. Audiitoribürood esindab vandeaudiitor või vandeaudiitorid, kelle on ettevõtte üldkoosolek nimetanud ja lepingu sõlminud. (Audiitorkontroll, 2021).

Audiitorkontrolli eesmärk on ettevõtte raamatupidamise aastaaruannet kontrollida ning anda selle põhjal hinnang ja vajadusel ettepanekud. Audit aitab tõsta ettevõtte usaldatavust avalikkuse ning investorite silmis (Audiitorkontroll, 2021). Vandeaudiitor Kairi Luigelaht-Teder kirjutab, et „Audit on kindlustandev töövõtt, mille tulemusena vandeaudiitor annab hinnangu, kas raamatupidamise aastaaruanne kajastab olulises osas õiglaselt ettevõtte finantsseisundit, finantstulemust ja rahavooge“ (Luigelaht-Teder, 2017).

Kõik raamatupidamiskohustuslased on kohustatud koostama majandusaasta aruande ühe väga olulise komponendina raamatupidamise aastaaruande, mis koosneb põhjaruannetest ja lisadest vastavalt ettevõtte suurusele. Autor sai kinnitust, et raamatupidamise aastaaruanne on väga oluline osa majandusaasta aruandest, sest see annab õiglase ülevaate ettevõtte finantsseisundist. Just seetõttu on vajalik järgida rahvusvaheliselt tunnustatud alusprintsipe ning olulise mõjuga avastatud vigu korrigeerida.

1.2 Bilansile kehtestatud nõuded

Raamatupidamise põhjaruannete koosseisu kuulub bilanss. Bilanss on raamatupidamise aastaaruande üks põhjaruannetest, mis kajastab antud kuupäeva seisuga raamatupidamiskohustuslase finantsseisundit (vara, kohustisi ja omakapitali) (Raamatupidamise seadus, §18 lg 1). Bilansi vasakul ehk aktiva poolel kajastatakse ettevõtte vara ja paremal ehk passiva poolel kajastatakse kohustisi ja omakapitali. Raamatupidamiskohustuslane, kes koostab oma raamatupidamise aastaaruande vastavalt Eesti finantsaruandluse standardile, peab kasutama käesoleva seaduse lisas 1 esitatud bilansiskeemi (Raamatupidamise seadus, §18 lg 3). Bilansi elementideks on varad, kohustised ja omakapital.

Vara on raamatupidamiskohustuslase valitseva mõju all olev ressurss, mis on tekkinud minevikusündmuste tagajärjel ning eeldatavalt toob tulevikus majanduslikku kasu (RTJ1). Bilansi aktiva pool ehk varad jagunevad kaheks ehk käibevaradeks ja põhivaradeks. Käibevara on vara, mis on lühiajalise kasutuseaga ning mille kasutusega on reeglina lühem kui üks aasta. Põhivaradeks loetakse varasid, mida kasutatakse ettevõttes pikema perioodi jooksul. Varad ja kohustised liigitatakse bilansis vastavalt kasutuseale ja maksetähtajale (RTJ2).

Bilansis käibevarade koosseisu kuuluvad:

- Raha;
- finantsinvesteeringud (mida realiseeritakse lähima 12 kuu jooksul);
- nõuded ja tehtud ettemaksed (lühiajalised);
- varud;
- bioloogilised varad. (RTJ2)

Bilansis põhivarade koosseisu kuuluvad:

- Investeeringud tütar- ja sidusettevõtetesse;
- finantsinvesteeringud (mida ei realiseerita lähima 12 kuu jooksul);
- nõuded ja tehtud ettemaksed (pikaajalised);
- kinnisvarainvesteeringud;
- materiaalsed põhivarad;
- bioloogilised varad;
- immateriaalsed põhivarad. (RTJ2)

Raha kajastatakse bilansis õiglasel väärtuses. Nõuded ning ettemaksed (lühiajalised) kajastatakse bilansis korregeeritud soetusmaksumuses. Finantsinvesteeringud kajastatakse bilansis õiglasel väärtuses, välja arvatud aktsiad, mille õiglast väärtust ei ole võimalik usaldusväärselt mõõta. Samuti ei kajastata õiglasel väärtuses väärtpaberid, mida hoitakse lunastustähtajani. Neid mõõdetakse

korregeeritud soetusmaksumuses (RTJ3). Õiglase väärtuse muutust kajastatakse kasumiaruandes. Varusid kajastatakse bilansis nende soetusmaksumuses või neto realiseerimismaksumuses, sõltuvalt sellest, kumb on madalam (RTJ4).

Materiaalset ja immateriaalset põhivara kajastatakse bilansis tema soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumulieeritud kulum ja võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused (RTJ5). Bioloogilised varad kajastatakse bilansis eraldi kirjetel kas põhivara või käibevara rühmas. Käibevarana kajastatakse ainult sellist bioloogilist vara, mis on soetatud edasimüümise eesmärgil või realiseeritakse ettevõtte tavapärase äritsükli käigus. Juhul kui bioloogilise vara hoidmise eesmärk ei ole kindlalt teada, tuleb sellise bioloogilise vara kajastamisel bilansis lähtuda ettevõtte juhtkonna hinnangust tõenäolisema kasutuseesmärgi suhtes (RTJ7). Investeeringuid tütar- või sidusettevõtetesse kajastatakse kas õiglases väärtuses või korregeeritud soetusmaksumuses. Kinnisvaraobjektid, mida hoitakse renditulu teenimise ja/või väärtuse kasvu eesmärgil kajastatakse õiglases väärtuses või soetusmaksumuses, millest on lahutatud akumulieeritud kulum ja allahindlused (RTJ3).

Kohustus on raamatupidamiskohustuslase eksisteeriv kohustus, mis tuleneb mineviku sündmustest ja millest vabanemine eeldatavalt vähendab majanduslikult kasulikke ressursse (Raamatupidamise seadus, lk § 3 lg 2). Bilansi passiva pool ehk kohustised jagatakse sõltuvalt tasumise tähtajast lühiajalisteks-ja pikaajalisteks kohustisteks. Aruande kuupäevast alates lühema kui ühe aastase tasumisaajaga kohustised liigituvad lühiajalisteks kohustisteks ning aruande kuupäevast alates pikema kui ühe aastase maksetähtajaga kohustised liigituvad pikaajalisteks kohustisteks. Bilansis on kohustisteks laenukohustised, võlad ja saadud ettemaksed, eraldised ja sihtfinantseerimine.

Omakapital on jääkosalus raamatupidamiskohustuslase varades pärast tema kõigi kohustiste mahaarvamist (Raamatupidamise seadus, §3 lg 3). Omakapital kajastab aruandekuupäeva seisuga ettevõtte omanikele kuuluva netovara hulka (RTJ1). Omakapitali koosseisu kuuluvad osakapital nimiväärtuses, ülekurs, kohustuslik reservkapital, muud reservid ja eelmiste perioodide jaotamata kasum ja aruandeperioodi kasum.

Vandeaudiitor Anne Nuut kirjutab artiklis „NB! Vigadest raamatupidamise aastaaruande koostamisel“, et varude ja põhivara inventuurid ei ole ettevõtetele erilist muret ega segadust tekitanud, kuid tihti tehakse neid ainult nii öelda paberil ehk on olemas vaid raamatupidamisregistrite väljavõtted, mis allkirjastatakse inventuurikomisjoni liikmete või ainult ettevõtte juhi poolt. „Inventuuri käigus selgunud tegelikke tulemusi tuleb võrrelda raamatupidamise andmetega, vahede

korral selgitada nende põhjused ning viia sisse vastavad korrektuurid“, lisas Nuut. Anne Nuut tõi välja ka materiaalse põhivara arvestuses esinevad üldisemat laadi vead:

- Kulumi normid on määratud paljudel firmadel liialt suured. Tihti kajastatakse bilansis vara, mis on 100% kulunud, kuid tegelikult kasutusel ja suhteliselt heas seisus. On kuulda, et vahel soovitakse sellist materiaalet põhivara ümber hinnata tema õiglasele väärtusele. Eesti hea raamatupidamise tava kohaselt seda siia maani teha aga ei ole lubatud;
- materiaalse põhivara kulumi norme tuleks vähemalt kord aastas üle vaadata ning vajadusel korrigeerida;
- ei tohi unustada ka seda, et 100% kulunud materiaalet põhivara kajastatakse bilansis seni, kuni see on ettevõttes kasutusel. Kasutuskõlbmatuks muutumisel kantakse see bilansist välja mahakandmisakti alusel. (Nuut, 2008)

Bilanss on üks raamatupidamise aastaaruande põhiaruannetest, mis kajastab antud kuupäeva seisuga raamatupidamiskohustustlase finantsseisundit ja mille elementideks on vara, kohustised ja omakapital. Raamatupidamiskohustustlane, kes koostab oma raamatupidamise aastaaruande vastavalt Eesti finantsaruandluse standardile, peab kasutama käesoleva seaduse lisas 1 esitatud bilansiskeemi (Raamatupidamise seadus, §18 lg 3).

1.3 Kasumiaruandele kehtestatud nõuded

Kasumiaruanne, teisisõnu tulude ja kulude aruanne, on raamatupidamisaruanne, mis kajastab raamatupidamiskohustustlase aruandeperioodi finantstulemust (tulusid, kulusid ja kasumit või kahjumit). Raamatupidamiskohustustlane, kes koostab oma raamatupidamise aastaaruande vastavalt Eesti finantsaruandluse standardile, peab kasutama raamatupidamise seaduse ühte lisas 2 esitatud kasumiaruande skeemidest. Kuna kasumiaruande kirjete täpne liigendus sõltub ettevõtte tegevusvaldkonnast, siis on raamatupidamiskohustustlane kohustatud raamatupidamise sise-eeskirjas täpselt ja detailselt kirjeldama, milliseid tulusid ja kulusid millistel kasumiaruande kirjetel kajastatakse. Sama liigendust peab järgima järjepidevalt. (RTJ2)

Kasumiaruande päises näidatakse majandusaasta, mille tulemusi koostatud kasumiaruanne kajastab. Erinevalt bilansile, mille päises kajastatakse täpne kuupäev, mis seisuga aruanne koostati (Kütt, 2009, lk 60). Teisisõnu kasumiaruanne iseloomustab majandusüksuse toimimist kahe järjestikuse bilansikuupäeva vahel ja selgitab majandusüksuse varas, kohustistes ja omakapitalis toimunud

muutusi. Kasumiaruande juhtprintsibiiks on tulude ja kulude õige vastandamine. (Alver & Alver, 2017, lk 81)

Raamatupidamise seadus lubab kasutada kahte kasumiaruande skeemi, milleks on skeem 1 ja skeem 2. Ettevõttele sobiva kasumiaruande skeemi valikul tuleks lähtuda sellest, et kumb aruande liigendus annab edasi asjakohasemat ja tõepärasemat informatsiooni. Teisisõnu tuleks valik teha nii, et aruande kasutaja saaks selle kaudu parema ettekujutuse ettevõtte finantstulemuse kujunemisest. Valitud skeemi tuleks kasutada järjepidevalt aastast aastasse, sest see tagab aruannete võrreldavuse (Kütt, 2009, lk 60). Üleminekul ühelt kasumiaruande skeemilt teisele tuleb tagasiulatuvalt (vastavalt uuele esitusviisile) korrigeerida ka eelmise perioodi võrreldavaid andmeid. (RTJ2, lg 24)

Kasumiaruande skeemis 1 on ärikulud liigendatud lähtudes kulude olemusest (nt materjalikulud, tööjõukulud, amortisatsioonikulu) (RTJ2, lg 22). Skeemi 1 kasutavad sageli ettevõtted, kelle kuludest enamuse moodustavad tööjõu ning amortisatsioonikulud ning puudub mõistlik alus nende kulude jagamiseks eri funktsioonide vahel (Kütt, 2009, lk 60). Nendeks ettevõteteks on tavaliselt väiksemad ettevõtted, kellel ei ole vajadust liigendada oma kulusid funktsioonide kaupa. Skeemi 1 kasutavad näiteks teenindusettevõtted.

Lehte Alver ja Jaan Alver on välja toonud Skeemi 1 puuduseks näiteks selle, et kõiki kulusid käsitletakse perioodikuludena. Teiseks tõsiseks puuduseks on valmis- ja lõpetamata toodangu varude jääkide suurenemise käsitlemine ärituludena adekvaatselt müügituluga. Skeemi 1 ebaloogilisus nende sõnul seisneb selles, et äritulu võib saada isegi midagi müümata (näiteks valmis- ja lõpetamata toodangu jääkide suurendamise ning iseendale põhivara valmistamisega), mis ei ole skeemi 2 rakendamisel võimalik. (Alver & Alver, 2017, lk 85)

Kasumiaruande skeemis 2 on ärikulud liigendatud lähtudes kulude funktsioonist ettevõttes (nt müüdnud toodangu kulu, turustuskulud, üldhalduskulud). Skeemi 2 on tavaliselt keerulisem rakendada, kuna kõikide ärikulude juures on vaja otsustada, millise ettevõtte funktsiooniga on nad seotud. Teatud kulusid (nt tööjõukulud) tuleb jagada erinevate funktsioonide vahel vastavalt nende seotusele erinevate funktsioonidega (RTJ2). Skeem 2 on tunduvalt informatiivsem, kui skeem 1 ning see võimaldab arvutada mõningaid analüütilisi näitarve, mida ei saa arvutada skeemi 1 põhjal (Alver & Alver, 2017, lk 85). Skeem 2 alusel liigendatud kasumiaruanne annab aruande kasutajatele parema ülevaate erinevate funktsioonide kulukusest ettevõttes, samas on kulude jagamine funktsioonidele subjektiivne ning erinevate ettevõtete skeem 2 alusel koostatud kasumiaruanded ei pruugi omavahel olla võrreldavad (RTJ2).

Tabel 1. Kasumiaruande skeemid 1 ja 2 (RTJ2)

SKEEM 1	SKEEM 2
Müügitulu	Müügitulu
Muud äritulud	Müüdud toodangu (kaupade, teenuste) kulu
Valmis- ja lõpetamata toodangu varude jääkide muutus	Brutokasum (-kahjum)
Kapitaliseeritud väljaminekud oma tarbeks põhivara valmistamisel	Turustuskulud
Kaubad, toore, materjal ja teenused	Üldhalduskulud
Mitmesugused tegevuskulud	Muud äritulud
Tööjõukulud	Muud ärikulud
Põhivara kulum ja vääruse langus	Ärikasum (-kahjum)
Olulised käibevara allahindlused	Kasum (kahjum) tütar- ja sidusettevõtetelt
Muud ärikulud	Kasum (kahjum) finantsinvesteeringutelt
Ärikasum (-kahjum)	Intressikulud
Kasum (kahjum) tütar- ja sidusettevõtetelt	Muud finantstulud ja -kulud
Kasum (kahjum) finantsinvesteeringutelt	Kasum (kahjum) enne maksustamist
Intressikulud	Tulumaks
Muud finantstulud ja -kulud	Aruande aasta Kasum (kahjum)
Kasum (kahjum) enne tulumaksustamist	Sh emaettevõtte omanike osa kasumist (kahjumist)
Tulumaks	Vähemusomanike osa kasumist (kahjumist)
Aruandeaasta kasum (kahjum)	
Sh emaettevõtte omanike osa kasumist (kahjumist)	
Vähemusomanike osa kasumist (kahjumist)	

Nagu eelnevalt mainitud, valivad ettevõtted endale kasumiaruande skeemi enamasti vastavalt ettevõtte tegevusvaldkonnast ja suuruselt. Vandeaudiitor Maire Otsus-Carpenteri sõnul ei ole kehtestatud väga täpseid reegleid, millist kasumiaruande skeemi keegi kasutama peaks, kuid siiski peavad paljud analüütikud paremaks skeemi 2, sest see annab hea ülevaate ettevõtte eri funktsioonide

kasumlikkusest (Otsus-Carpenter). Küll aga on RTJ-s 2 välja toodud, et kasumiaruande kirjete täpne koostis sõltub ettevõtte tegevusvaldkonnast ja selles väljakujunenud rahvusvahelisest praktikast. Samuti on väga oluline kasutada ühte skeemi järjepidevalt, et tagada aruannete võrreldavus ja õiglane ülevaade finantsseisundist.

1.4 Rahavoogude aruandele kehtestatud nõuded

Rahavoogude aruanne on raamatupidamisaruanne, mis kajastab raamatupidamiskohustuslase aruandeperioodi rahavoogusid (raha ja raha ekvivalentide laekumisi ning väljamakseid). Rahavoogude aruandes kajastatakse raamatupidamiskohustuslase aruandeperioodi laekumisi ja väljamakseid rühmitatuna vastavalt nende eesmärgile äritegevuse, investeerimistegevuse ja finantseerimistegevuse rahavoogudeks (Raamatupidamise seadus). Rahavoogude aruande eesmärk on näidata ettevõtte võimet teenida raha ja näidata ettevõtte finantssuutlikkust ning sellepärast on see väga oluline aruanne ettevõtte majandusotsuste langetamise seisukohalt. Rahavoogude aruande koostamisel on eesmärgiks anda ülevaade ettevõtte poolt genereeritavast rahast ja ettevõtte poolt tarbitavast rahast, finantseerimisallikatest ning muutustest ettevõtte käsutuses oleva raha ja rahalähendite hulgas (RTJ2, lg 35). Rahalähendid, ehk teisisõnu raha ekvivalendid on kõrge likviidsusega ja lühiajalised investeringud, mida saab konverteerida raha summa vastu ning millel puudub turuväärtuse muutumise risk (SME IFRS 7.2).

Erinevalt bilansile ja sarnaselt kasumiaruandele koostatakse rahavoogude aruanne perioodi kohta mitte momendi seisuga. Kui bilanss, kasumiaruanne ja omakapitali muutumise aruanne on tekkepõhised, siis rahavoogude aruanne on kassapõhine (Alver & Alver, 2017, lk 86). Kassapõhine raamatupidamine on lihtsustatud arvestus, kus oluline on vaid raha liikumine ja tulu kajastatakse siis, kui raha laekub ning kulu siis, kui raha makstakse (Tearu, 14.08.2014; muudetud 02.04.2022).

Rahvusvaheline raamatupidamisstandard lubab rahavoogude aruannet koostada kahel viisil-otsemeetodil või kaudmeetodil. Kaudset meetodit on lubatud kasutada ainult „rahavood äritegevusest“ osas, „rahavood investeerimistegevusest“ ja „rahavood finantseerimistegevusest“ osades on lubatud kasutada ainult otsemeetodit. Kaudse meetodi teel saab rahavoogude aruannet koostada ainult bilansi ning kasumiaruande põhisel, välistades kõik mitterahalised tehingud. Otsemeetodit kasutades tuleb läbi vaadata kõik ettevõtte rahalised liikumised ja selle tõttu on ka otsemeetodil koostatud aruanne detailsem ja informatiivsem. (Kütt, 2009, lk 61)

Rahavoogude aruandes rühmitatakse ettevõtte laekumised ja väljamaksed vastavalt nende eesmärkidele kolmeks:

- Rahavood äritegevusest;
- rahavood investeerimistegevusest;
- rahavood finantseerimistegevusest.

Rahavood äritegevusest sisaldavad ettevõtte normaalse äritegevusega seotud rahaliikumisi. Otsemeetodi rakendamisel:

- Kaupade või teenuste müügist laekunud raha;
- kaupade, materjalide ja teenuste eest makstud raha;
- makstud palgad;
- makstud tulumaks (alternatiivina on lubatud dividendide maksmisega kaasnevat tulumaksu kajastada ka finantseerimistegevuse all);
- makstud intressid (alternatiivina on lubatud makstud intresse kajastada ka finantseerimistegevuse all). (RTJ2)

Kaudmeetodi rakendamisel (korrigeeritakse kasumit või kahjumit):

- Mitterahaliste majandustehingute mõjuga (nt amortisatsioon, eraldise moodustamine);
- äritegevusega seotud varade ja kohustiste saldode muutusega;
- investeerimis- või finantseerimistegevusest tulenevate rahavoogudega seotud tulude ja kuludega (nt kasum põhivarade või finantsinvesteeringute müügist). (RTJ2)

Rahavood investeerimistegevustest sisaldab neid varaobjekte, mis on soetatud aruandeaastal tulevikus saadava tulu teenimiseks (Kütt, 2009, lk 62). Brutosummadena esitatakse kõik põhilised investeerimistegevusega seotud laekumiste ja väljamaksete liigid, sealhulgas:

- Materiaalsete ja immateriaalsete põhivarade ost ja müük;
- kinnisvarainvesteeringute ost ja müük;
- tütar- ja sidusettevõtete ost ja müük;

- muude finantsinvesteeringute ost ja müük (finantsasutused kajastavad lühiajaliste finantsinvesteeringute ostu ja müüki äritegevuse all);
- teistele osapooltele antud laenud (v.a finantsasutused, kelle jaoks laenude väljastamine on üks põhitegevustest);
- antud laenude laekumised (v.a finantsasutused, kelle jaoks laenude väljastamine on üks põhitegevustest);
- kauplemiseesmärgil soetatud derivatiivide ost ja müük (v.a finantsasutused, kelle jaoks see kuulub põhitegevuse hulka);
- saadud intressid ja dividendid (v.a finantsasutused, kelle jaoks see on osa äritegevuse rahavoogudest. Alternatiivina on lubatud saadud intresse ja dividende kajastada äritegevuse all ka muudel ettevõtetel). (RTJ2)

Rahavood finantseerimistegevusest osas esitatakse brutosummadena kõik põhilised finantseerimistegevusega seotud laekumiste ja väljamaksete liigid (mõlemad eraldi), sealhulgas:

- Laenude saamine;
- saadud laenude tagasimaksmine;
- kapitalirendi maksed;
- aktsiate emiteerimine;
- omaaktsiate ostmine ja müük;
- dividendide maksmine. (RTJ2)

Välisvaluutas toimunud tehingutest tulenevate rahavoogude kajastamisel arvestatakse need ettevõtte arvestusvaluutasse ümber, rakendades raha liikumise päeval kehtinud valuutakurssi (praktilistel kaalutlustel on lubatud kasutada ka perioodi kaalutud keskmist kurssi). Välismaal asuvate tütarettevõtete ja muude äritegevuste rahavood arvestatakse emaettevõtte esitusvaluutasse ümber, rakendades raha liikumise päeval kehtinud valuutakurssi (praktilistel kaalutlustel on lubatud kasutada ka perioodi kaalutud keskmist kurssi). Kursimuutuste mõju välisvaluutas hoitavale rahale ja rahalähendite kajastatakse eraldi äri-, investeerimis- ja finantseerimistegevuse rahavoogudest. (RTJ2)

Rahavoogude aruanne on ettevõtte majandusotsuste langetamise seisukohalt kõige olulisem aruanne. Seda sellepärast, et see kajastab raha ja raha ekvivalentide laekumisi ning väljamakseid ja selle kaudu näitab aruanne ettevõtte võimet teenida raha ja näidata ettevõtte finantssuutlikkust.

1.5 Omakapitali muutuste aruandele kehtestatud nõuded

Omakapitali muutuste aruanne on raamatupidamisaruanne, mis kajastab aruandeperioodil toimunud muutusi raamatupidamiskohustuslase omakapitalis (Raamatupidamise seadus, §20). Raamatupidamise Toimkonna juhendis 2 lisas 4 on näidised omakapitali muutuste aruande koostamiseks.

Omakapitali muutuste aruandes kajastatakse aruandeperioodil toimunud muutusi kõikides raamatupidamiskohustuslase omakapitali kirjetes, tuues eraldi välja:

- Omanike poolt kapitali tehtud sissemaksed (nt aktsiakapitali suurendamine);
- omanikele tehtud väljamaksed omakapitalist (nt jaotatud dividendid);
- kasumiaruandes kajastatud aruandeperioodi puhaskasum või –kahjum (ettevõtted, kes koostavad vastavalt käesoleva juhendi punktile 30 koondkasumiaruande, esitavad puhaskasumi või –kahjumi asemel aruandeperioodi koondkasumi);
- arvestuspõhimõtete muutuste mõju omakapitali kirjetele (nt jaotamata kasumi tagasiulatuv korrigeerimine seoses uue toimkonna juhendi rakendamisega);
- reserve suurendamised ja vähendamised (sh muutused kohustuslikus reservkapitalis);
- vigade korrigeerimise mõju omakapitali kirjetele;
- tehingud omaaktsiate ja -osadega;
- aktsiate ja osade tühistamised;
- muud omakapitali kirjeid mõjutanud majandustehingud. (RTJ2)

Omakapitali muutuste aruanne on lüline osa majandusüksuse bilansist, väljendades omaniku huvi majandusüksuses. Muutused majandusüksuse omakapitalis kajastavad selle majandusüksuse netovara suurenemist või vähenemist. Kui jätta kõrvale muutused, mis on tingitud tehingutest omanikega ja nende tehingutega otseselt seotud kulud, siis näitab omakapitali kogumuutus

aruandeperioodil teenitud kulu ja tehtud kulu kogusummat, sisaldades ka tulumeid ja kadumeid (Alver & Alver, 2017, lk 87). Omakapitali muutuste aruanne koostatakse perioodi kohta ning tuleb esitada ka lisaks sellele aruandeperioodile ka eelmisel perioodil toimunud omakapitali muutused (Kütt, 2009, lk 63).

Omakapitali muutuste aruanne kajastab muutuseid, mis on tehtud omakapitalis. See aruanne on üks lüli ettevõtte bilansist. Omakapitali muutuste aruanne kajastab aruandeperioodil kõiki omakapitalis toimunud muutuseid. Autor soovib ettevõtetel juhendada RTJ-s 2 lisas 4 esitatud omakapitali muutuste aruande vormist.

1.6 Raamatupidamise aastaaruande lisadele kehtestatud nõuded

Põhiaruannetes peavad olema viited lisadele, mis selgitavad lähemalt põhiaruannetes esitatud informatsiooni. Raamatupidamise aastaaruande lisad peavad avalikustatava informatsiooni osas vastama raamatupidamise seaduses loetletud miinimumnõuetele ning RTJ-s 15 „Lisades avalikustatav informatsioon“ esitatud nõuetele (RTJ2). Raamatupidamiskohustuslased on kohustatud täismahus raamatupidamise aastaaruande lisades avalikustama täiendavat olulist informatsiooni põhiaruannetes esitatud kirjade kohta. Samuti tuleb ka lisades esitada täiendavat informatsiooni põhiaruannetes toimunud kirjade muutuste kohta. Raamatupidamise aastaaruande lisad tuleb esitada süsteemselt, näiteks järgmises järjekorras (RTJ2):

- Arvestuspõhimõtted;
- põhiaruannete kirjeid selgitavad lisad (võimalikult samas järjekorras põhiaruannete ja neis esitatud kirjetega);
- muud selgitavad lisad.

Raamatupidamiskohustlane on vastavalt raamatupidamise seadusele § 21 lg 1 kohustatud oma raamatupidamise aastaaruandes avalikustama järgneva info:

- Millisest käesoleva seaduse §-s 17 nimetatud finantsaruandluse standardist lähtuvalt on raamatupidamise aastaaruanne koostatud;
- aastaaruande koostamisel kasutatud olulised arvestuspõhimõtted;
- selgitused põhiaruannete oluliste kirjade ja nende muutumise kohta aruandeperioodil;

- tegevjuhtkonna ja kõrgema juhtorgani liikmetele raamatupidamiskohustuslase poolt aruandeaastal arvestatud tasu ja olulised soodustused (tekkepõhiselt arvestatuna);
- töötajatele aruandeaastal arvestatud tasu üldsumma ja keskmise töötajate arvu maksukorralduse seaduse § 251 lõikes 4 nimetatud töötamise liikide kaupa;
- ülevaate aruandeaastal riigi- või kohaliku omavalitsuse eelarvest otseselt või kaudselt raamatupidamiskohustuslasele mitteturutingimustel eraldatud vahenditest, sealhulgas saadud riigiabist, ja nende kasutamisest;
- sihtasutusest raamatupidamiskohustuslase soodustatud isikute nimekirja või viite allikale, kui see teave on avalikust allikast kättesaadav;
- mittetulundusühingust raamatupidamiskohustuslase liikmete arvu füüsiliste ja juriidiliste isikute kaupa;
- muud olulised asjaolud raamatupidamiskohustuslase kohta asjakohase ja tõepäraselt esitatud finantsinformatsiooni andmiseks raamatupidamiskohustuslase finantsseisundi, -tulemuse ja rahavoogude kohta. (Raamatupidamise seadus, §21)

Lisades esitatakse põhjaruannete kirjete alaliigendused, kui see tuleb kasuks nende informatiivsusele ja loetavusele või on nõutud raamatupidamise seaduses või toimkonna juhendites. Põhjaruandele ei tule koostada lisa, kui see ainult kordab põhjaruandes esitatut või kui kirje on terviku suhtes vähetähtis (Kütt, 2009, lk 63). Vandeaudiitor Toomas Villemis on toonud välja artiklis „Levinud vead aastaaruande koostamisel“ enim levinumad vead, mida tehakse raamatupidamise aastaaruande lisade koostamisel. Need on tema sõnul järgmised:

- Põhjaruannetes puuduvad viitenumbrid lisadele või on küll lisadele viidatud, aga viidatud lisas ei ole põhjaruandes sisalduvale arvnäitajale vastavat infot konkreetselt välja toodud või siis lihtsalt põhjaruandes viidatud lisas ei ühti kajastatud arvnäitaja põhjaruandes kajastatud arvnäitajaga;
- lisadest puuduvad omavahelised ristviited juhtudel, kui paralleelselt kajastatakse aastaaruande lisades omavahel kattuvat informatsiooni (näiteks laenukohustised seotud osapooltelt kajastuvad nii laenukohustiste kui ka seotud osapoolte lisades jne);
- lisad peavad infotarbijatele andma täiendavat informatsiooni põhjaruannetes juba kajastuvatele andmetele – põhjaruannetest lihtsalt andmete kopeerimine lisadesse midagi uut lisamata ei ole

korrektne ega mõttekas (näiteks kasumiaruandes on kirje „Muud äritulud“ ja siis on koostatud muude äritulude lisa, kus muude äritulude sisu täpsustamata dubleeritakse kasumiaruandes juba kajastatud infot). (Villems, 2020)

Põhiaruannetest põhjalikuma informatsiooni saamiseks tuleb koostada neile vastavad lisad, kus on näidatud detailsemalt kirjete sisu. Lisaks põhjaruandeid selgitavatele lisadele, tuleb koostada lisad, mis selgitavad arvestuspõhimõtteid ning alusprintsipe, millest lähtudes on koostatud aruanded. Lisad peavad olema koostatud vähemalt RTJ-s 15 esitatud nõuetele ning raamatupidamise seaduses loetletud miimumnõuetele. Autor leiab, et lisad on väga olulisel kohal aastaaruande koostamisel, sest lisad annavad aruande kasutajale täiendavat informatsiooni ning aitavad seda paremini mõista. Sellepärast on oluline pöörata lisade koostamisele rohkem tähelepanu.

2 EMPIIRILISE UURINGU METOODIKA

Lõputöös uuritavaks teemaks on raamatupidamise aastaaruande vastavus Eesti Finantsaruandluse standardile keskmise suurusega ettevõtte näitel. Keskmise suurusega ettevõtted on kohustatud koostama täismahus raamatupidamise aastaaruande. Raamatupidamise seaduses § 14 on kehtestatud, et igal raamatupidamiskohustuslasel on kohustus koostada majandusaasta aruanne lõppenud majandusaasta kohta, mille üheks komponendiks on raamatupidamise aastaaruanne.

Teema aktuaalsus tuleneb iga raamatupidamiskohustuslase kohustusest koostada raamatupidamise aastaaruanne iga lõppenud majandusaasta kohta. 21.12.2017 allkirjastati määrus, mis asendas Eesti hea raamatupidamistava Eesti finantsaruandluse standardiga ning määrus hakkas kehtima aruannetele, mis koostatakse alates 01.01.2017 või hiljem (Raamatupidamise seadus). Ühtlasi on ka raamatupidamise aastaaruanne, kui ettevõtte raamatupidamislik visiitkaart, väga oluline dokument mis edastab raamatupidamiskohustuslase finantsseisundi, -tulemuse ja rahavoogude kohta asjakohast ning tõepäraselt esitatud informatsiooni, mida aruande kasutaja saaks oma majandusotsuste tegemisel kasutada (Siling & Männik-Gaite Cruz, 2019).

Probleem seisneb selles, et kuigi on koostatud põhjalikud Raamatupidamise Toimkonna juhendid, mille järgi korraldada ettevõtte raamatupidamist ning koostada raamatupidamise aastaaruanne, siis siiski esineb aastaaruannetes vigu. Näiteks toob vandeaudiitor Toomas Villems ühe levinud veana välja selle, et põhjaruannetes puuduvad viitenumbrid lisadele või on küll lisadele viidatud, aga viidatud lisas ei ole põhjaruandes sisalduvale arvnäitajale vastavat infot konkreetselt välja toodud või siis lihtsalt põhjaruandes viidatud lisas ei ühti kajastatud arvnäitaja põhjaruandes kajastatud arvnäitajaga (Villems). Vandeaudiitor Anne Nuut tähelepanu sellele, et lisade vormistamise korrektsus mõjutab suurel määral koostatud aruande loetavust ja arusaadavust ning tihti juhtub, et lisas kajastatu kordab täpselt põhjaruande kirjet (Nuut).

Uuritavaks ettevõtteks on DHL Logistics Estonia OÜ, mis kuulub globaalsesse kontserni DPDHL AG, mis on noteeritud Frankfurti börsil. DHL Logistics Estonia OÜ põhitegevusalad on rahvusvaheliste kaubavedude ekspedeerimine ja logistika. Eestis alustas DHL tegevust 1993. aastal. Vastavalt ettevõtte sise-eeskirjale lähtub DHL Logistics Estonia OÜ raamatupidamise arvestusel Eesti Vabariigis kehtivatest õigusaktidest, DPDHL grupi raamatupidamise standarditest ning Eesti finantsaruandluse standardist.

Lõputöö eesmärgiks on välja selgitada ettevõtte DHL Logistics Estonia OÜ raamatupidamise aastaaruandes esitatud põhjaruannete ja nende lisade vastavus Eesti finantsaruandluse standardile. Eesti finantsaruandluse standard on välja toodud Raamatupidamise Toimkonna juhendites ja raamatupidamise seaduses. Lõputöö eesmärgi täitmiseks on püstitatud järgmised ülesanded:

- Esitada empiirilise uuringu metoodika;
- selgitada välja ja analüüsida ettevõtte DHL Logistics Estonia OÜ raamatupidamise aastaaruande vastavust Eesti finantsaruandluse standardis esitatud nõuetele;
- tuua välja uuringu järeldused ja vajadusel esitada nende põhjal parendusettepanekud.

Deduktsioon on üksikjuhu kohta järeldamine üldise ja teadaoleva põhjal. Deduktsiooniprotsessis liigitakse üldisemalt spetsiifilisemale. Deduktiivse iseloomuga uurimisprotsess lähtub üldiselt aktsepteeritud teooriatest ja seadustest. (Õunapuu, 2014, lk 47). Lõputöös kasutatakse deduktiivset lähenemisviisi. Esiteks uuritakse üldiselt raamatupidamise seadust ja Raamatupidamise Toimkonna juhendeid ning seejärel keskendutakse lõputöö osas spetsiifiliselt DHL Logistics Estonia OÜ raamatupidamise aastaaruandele ning selle koostamise protsessile.

Juhtumiuuringu eesmärk on saada sügavamat arusaamist uuritavast teemast ja sellega seotud teguritest. Juhtumiuuringu puhul püütakse koguda hulgaliselt relevantseid fakte fenomeni kohta ja kõrvutatakse neid varasemate sarnaste juhtumitega (Virkus, 2010). Lõputöö uurimisstrateegiaks kasutatakse juhtumiuuringut. Juhtumiuuringu käigus uuritakse põhjalikult raamatupidamise aastaaruande koostamise protsessi ettevõttes DHL Logistics Estonia OÜ ja kõrvutatakse sellest saadud andmeid ja teadmisi varasemalt välja selgitatud teoreetiliste nõuetega.

Kvantitatiivse uurimistöö aluseks on teoreetiline mudel. Kvantitatiivse uurimistöö eesmärk on koostada usaldusväärseid ja objektiivseid uuritavate nähtuste kirjeldusi. Kvantitatiivne uurimine põhineb varasematel teooriatel ja uurimistulemustel ning andmeid kogutakse meetoditega, mis annavad statistiliseks tötluseks sobivaid andmeid. (Õunapuu, 2014, lk 55). Autor kogub töös andmed kvantitatiivse meetodi abil. Andmekogumise meetodina kasutatakse dokumendivaatlust. Dokumendivaatluse käigus võetakse vaatluse alla uuritava ettevõtte raamatupidamise aastaaruanne ning ka ettevõtte raamatupidamise sise-eeskiri, raamatupidamisregistrid ja muud asjakohased ettevõttes olemasolevad dokumendid või registrid (vt lisa 1). Dokumendivaatlusele lisaks viiakse läbi täiendava informatsiooni saamiseks ka struktureerimata intervjuu raamatupidajaga.

Andmeanalüüs on uuritava nähtuse tunnuste mõõtmisel või registreerimisel kogutud andmetes sisalduva informatsiooni ilmutamine (Õunapuu, 2014, lk 183). Võrdlus on protsess, mille käigus kahte või enam objekti või nähtust analüüsitakse, et tuvastada nende sarnasusi ja erinevusi (Oxford Learner's Dictionaries, n.d.). Andmeanalüüsi meetodiks kasutab autor võrdlust. Dokumendivaatluse käigus vaatluse alla võetud dokumentide vastavust võrreldakse Eesti finantsaruandluse standardis kehtestatuga.

Valim on objektide väikseim hulk, mis on valitud kogu hulgast, mille kohta soovitakse saada informatsiooni (Õunapuu, 2014, lk 140). Käesoleva lõputöö valim on ettevõtte DHL Logistics Estonia OÜ raamatupidamise aastaaruanne, sise-eeskiri ja muud ettevõttes olemasolevad asjakohased dokumendid ning registrid.

Lõputöö analüüsi tulemusel saadud järeldused ja parendusettepanekud esitab autor kirjaliku tekstina.

3 DHL LOGISTICS ESTONIA OÜ RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE VASTAVUS EESTI FINANTSARUANDLUSE STANDARDILE

Lõputöös on võetud vaatluse alla DHL Logistics Estonia OÜ 2021. majandusaasta raamatupidamise aruanne. Ettevõtte raamatupidamise aastaaruanne on koostatud täismahus ning sisaldab bilanssi, kasumiaruannet, rahavoogude aruannet, omakapitali muutuste aruannet ja raamatupidamise aastaaruande lisasid. Vastavalt ettevõtte sise-eeskirjale lähtub DHL Logistics Estonia OÜ raamatupidamise arvestusel Eesti Vabariigis kehtivatest õigusaktidest, DPDHL grupi raamatupidamise standarditest ning Eesti finantsaruandluse standardist.

Dokumendivaatluse käigus uuriti ettevõtte raamatupidamise sise-eeskirja. See on koostatud 17.10.2018 ning on kinnitatud finantsjuhi poolt. DHL Logistics Estonia OÜ raamatupidamise sise-eeskirjas on kehtestatud raamatupidamise arvestuse alused, majandustehingute dokumenteerimise ja kirjendamise kord, kontoplaanid ja kulukohad, põhivara arvestus, rahaliste vahendite arvestus, lühiajaliste nõuete arvestus ning juhised. Toiminguid, mida sise-eeskirjas pole kirjeldatud on tehtud vastavalt kehtivale raamatupidamise seadusele või Raamatupidamise Toimkonna juhendites kehtestatule.

Raamatupidamise sise-eeskirja vaatluse käigus selgus, millistes raamatupidamise registrites on kajastatud andmed, mida kasutatakse aastaaruande koostamiseks. Kõik majandustehingud dokumenteeritakse ja kirjeldatakse raamatupidamises kasutatavasse arvutiprogrammi SunSystems sisestuse järjekorras kahekordse kirjendamise põhimõttel tehingu toimumise momendi seisuga. Kõik kanded registreeritakse ühtses päevaraamatus. Raamatupidamisregistrid vormistatakse ja säilitatakse elektroonselt. Reguleerimis- ja paranduskannete koostamise aluseks on raamatupidamises koostatud õiend.

Järgnevalt analüüsitakse töös ettevõtte DHL Logistics Estonia OÜ 2021. aasta raamatupidamise aastaaruande vastavust Eesti finantsaruandluse standardile. Sise-eeskirjas on kehtestatud, et majandusaasta algab 01. jaanuaril 31. detsembril.

3.1 Raamatupidamise aastaaruande koostamise käik ettevõttes DHL Logistics Estonia OÜ

Intervjuust ja raamatupidamise sise-eeskirja vaatlusel selgus, et uuritava ettevõtte aastaaruande koostamiseks inventeeritakse ja hinnatakse raamatupidamiskohustuslase varad, tehakse reguleerimis- ja lõpetamiskanded ning seejärel koostatakse raamatupidamise aastaaruande põhiaruanded ja nende lisad. Ettevõtte sise-eeskirjas on välja toodud, et raamatupidamise aastaaruanne koostatakse raamatupidamisregistrites ning õiendites kirjendatu alusel.

Rahaliste vahendite ja arvelduste inventuuri viiakse vastavalt sise-eeskirjas kirjasolevale kohaselt läbi kord kuus. Ettevõttes puudub sularahaga arveldamine, seega viiakse läbi ainult pangakontode kontroll. Pangakontode inventuuri käigus võrreldakse pangaväljavõtet ja pearaamatu konto summat. Iga pangakonto kohta koostatakse eraldi inventuuri akt. Sise-eeskirja kohaselt välisvaluutas toimunud tehingutest tulenevate rahavoogude kajastamisel arvestatakse need ettevõtte arvestusvaluutasse ümber, rakendades raha liikumise päeval kehtinud valuutakurssi

Sise-eeskirja kohaselt toimub nõuete inventeerimine üks kord aastas. Selle käigus saadetakse klientidele saldoteatised. Saldoteatiste kinnitused arhiveeritakse elektrooniliselt, eraldi akti nõuete kohta ei vormistata. Pearaamatupidaja sõnul valib audiitor mõned suuremad kliendid, kellelt peab kindlasti saldoteatise kinnituse saama ning esitama selle kontrolliks audiitorile.

Põhivara inventuur toimub uuritavas ettevõttes samuti korra aastas. See koosneb füüsiliselt põhivara olemasolu tuvastamisest ning nende seisukorra hindamisest. Igale põhivarale on kleebitud peale silt, millel on peal ainulaadne kood. Kood koosneb eesliitest HW (hardware), põhivara soetuse kuupäevast ning järjekorra numbrist. Inventuuri käigus pildistatakse põhivara üles, jättes pildile ka kood. Pilt ning kood seotakse ettenähtud programmis omavahel kokku. Põhivara inventuuri läbi viimiseks moodustatakse inventermiskomisjon, kuhu kuuluvad IT spetsialist, pearaamatupidaja ning finantsjuht. Inventuuri läbi viimine vormistatakse põhivara inventuuri aktil.

Intervjuust pearaamatupidajaga selgus, et reguleerimis- ja lõpetamiskandeid tehakse ettevõttes kahel moel. Osad kanded on vaja sisestada käsitsi ning seda teeb pearaamatupidaja. Suurem osa lõpukannetest tehakse aasta lõpus süsteemis IT poolt.

Ettevõttel DHL Logistics Estonia OÜ on finantsnäitajate alusel auditi kohustus. Sellest tulenevalt on esimeseks sammuks DHL Logistics Estonia raamatupidamise aastaaruande koostamisel audit. Uuritavas ettevõttes saatis audiitor meili teel finantsosakonnale nimekirja soovitud andmikest ning

registritest. Kiri saabus 15.03.2022 ning materjalid pidi saatma hiljemalt 25.03.2022. Pearaamatupidaja sõnul küsis peale materjalide saatmist audiitor täiendavaid küsimusi ning mõne andmiku seletust. Pärast audiitori küsimustele selgituste andmist täidetakse ettevõtja portaalis majandusaasta aruande mustand. Mustand saadetakse audiitorile uuesti kontrolliks ning kui audiitor on kinnituse andnud, siis esitatakse aruanne äriregistrile.

Ettevõtte DHL Logistics Estonia OÜ 2021. majandusaasta raamatupidamise aastaaruannet on kinnitatud sõltumatu vandeaudiitori aruandega (vt lisa 3). Aruandes on välja toodud järgnevad punktid:

- Arvamus;
- arvamuse alus;
- muu informatsioon;
- juhtkonna ja nende, kelle ülesandeks on valitsemine, kohustused seoses raamatupidamise aastaaruandega;
- vandeaudiitori kohustused seoses raamatupidamise aastaaruande auditiga.

Sõltumatu vandeaudiitori aruande punktis „Arvamus“ on kirjas, milliseid aruandeid ja neile vastavaid lisasid on auditeeritud. Samuti on kirjas, et nende arvates on ettevõtte DHL Logistics Estonia OÜ raamatupidamise aastaaruanne kooskõlas Eesti finantsaruandluse standardiga.

Punktis „Arvamuse alus“ on toodud välja, et audit on viidud läbi vastavalt rahvusvahelisele auditeerimise standardile (ISA EE) ning samuti on läbi viidud audit kooskõlas Kutseliste arvestusekspertide eetikakoodeksiga. Vandeaudiitor on oma otsuse ettevõtte raamatupidamise aastaaruande kohta põhjendanud järgmiselt: „Me usume, et auditi tõendusmaterjal, mille oleme hankinud, on piisav ja asjakohane aluse andmiseks meie arvamusele“.

Sõltumatu vandeaudiitori aruande punktis „Muu informatsioon“ on kirjeldatud, et muu informatsioon hõlmab endas tegevusaruannet ning audiitori kohustus on raamatupidamise aastaaruande auditeerimisel on ka lugeda muud informatsiooni ning kaaluda, kas muu informatsioon lahkneb oluliselt raamatupidamise aastaaruandes esitatud informatsioonist. Vandeaudiitori otsusel on tegevusaruanne kooskõlas ettevõtte DHL Logistics Estonia OÜ raamatupidamise aastaaruandega.

Aruande punktis „juhtkonna ja nende, kelle ülesandeks on valitsemine, kohustused seoses raamatupidamise aastaaruandega“ on kirjeldatud, et juhtkond vastutab ettevõttes raamatupidamise aastaaruande koostamise ja õiglase esitamise eest ning sisekontrolli eest, et vältida väärkajastamist. Antud punktis on veel kirjas, et „need, kelle ülesandeks on valitsemine, vastutavad ettevõtte raamatupidamise aruandlusprotsessi üle järelevalve teostamise eest“. Vandeaudiitor ei ole selle punkti kohta ise hinnangut andnud.

Punktis „Vandeaudiitori kohustused seoses raamatupidamise aastaaruande auditiga“ on kirjeldatud auditi läbiviimise eesmärki ning on toodud välja sammud, mida järgitakse auditi läbiviimise käigus. Antud informatsioon on üldine ja uuritava ettevõtte kohta selles punktis hinnangut antud pole.

Sõltumatu vandeaudiitori aruande vaatlusel selgub, et pole esitatud ühtegi puudujääki ega parendusettepanekut ettevõtte raamatupidamise aastaaruande kohta. Sellest tulenevalt ei ole võimalik edaspidi lõputöös saadud uuringu tulemusel võimalikke leitud puudusi võrrelda sõltumatu vandeaudiitori aruandega.

3.2 Bilansi vastavus nõuetele

Ettevõtte DHL Logistics Estonia OÜ bilanss on esitatud vastavalt raamatupidamise seaduse lisa 1 skeemile. Vastavalt raamatupidamise seaduse § 18-le on bilansikirjete alaliigendused esitatud lisades. Bilansis on toodud aruande aasta perioodile lisaks ka eelmise perioodi näitajad. Seisuga 31.12.2021 on bilansimaht 17 289 983 eurot ning varad on tasakaalus kohustiste ning omakapitaliga, mis tähendab, et bilanss on tasakaalus.

Ettevõtte DHL Logistics Estonia OÜ bilansist on näha, et bilansi aktiva pool ehk varad jagunevad kaheks- käibevaradeks ja põhivaradeks. See tähendab, et varad on jaotatud vastavalt kasutuseale lühiajajalisteks, mis on vastavuses RTJ-s 2 esitatud nõuetega. Bilansis käibevarade alla kuuluvad kirjed *Raha* ning *Nõuded ja ettemaksed*. Põhivarade all on kirje *Materiaalsed põhivarad*.

Bilansikirjet *Raha* on täiendatud lisaga 2, kus on toodud välja ettevõtte pangakontode seisud. Lisast 2 selgub, et ettevõttes sularahaga arveldamist ei toimu ning on välja toodud ainult pangakontode seisud. Bilansikirjes *Raha* esitatud summat on võimalik kontrollida raamatupidamisregistris kajastatud summaga ja panga saldoväljavõttega. Raamatupidamisregistrist selgub, et kirje *Raha* koosneb kahest pangakontost. Kontot 100010 kasutatakse arvete tasumiseks ning teine konto 100014 on kasutusel palkade maksmiseks. Raamatupidamise sise-eeskirja vaatlusel selgub, et ettevõttes on

kasutusel ka kontsernikonto 100100, mida kasutatakse arvete tasumiseks, kuid seda kajastatakse bilansis kirje *Nõuded ja ettemaksed* all.

Bilansikirjet *Nõuded ja ettemaksed* on täiendatud lisaga 3 „Nõuded ja ettemaksed“ ning lisaga 1 „Arvestuspõhimõtted“. Lisas 3 on välja toodud, et *Nõuded ja ettemaksed* kirje alla kuuluvad ostjatelt laekumata arved, ebatõenäoliselt laekuvad nõuded, nõuded seotud osapoolte vastu, maksude ettemaksed ja tagasinõuded, muud nõuded, viitlaekumised, tulevaste perioodide kulud, muud makstud ettemaksed ja kontsernikonto. Lisas 1 on toodud välja, et nõuetena ostjate vastu kajastatakse ettevõtte tavapärase äritegevuse käigus tekkinud lühiajalisi nõudeid, välja arvatud nõudeid teiste kontserni ettevõtjate ja sidusettevõtjate vastu. Vastavalt Raamatupidamise Toimkonna juhendis 3 kehtestatud nõuetele kajastatakse nõudeid ostjate vastu bilansis korrigeeritud soetusmaksumuses.

Ettevõtte raamatupidamisregistri ja lisa 3 „Nõuded ja ettemaksed“ võrdlusel selgus, et maksude ettemaksed ja tagasinõuded summas 109 421,48 eurot on esitatud erinevalt. Raamatupidamisregistri bilansis on maksude ettemaksed ja tagasinõuded esitatud passiva poolel kirjel *Maksuvõlad*. Raamatupidamise aastaaruandes on maksude ettemaksed ja tagasinõuded bilansi aktiva poolel kirjel *Nõuded ja ettemaksed*. Selgema ülevaate saamiseks on koostatud tabel 2 (vt tabel 2).

Tabel 2. Kirje nõuded ja ettemaksed võrdlustabel

Konto nr	kirje	Aruande summa	Rp registri summa
111	NÕUDED OSTJATE VASTU		7112709.43
	Accrued sales third party		1655
	Provision for accrued sales 3RD		-3.31
	Provision made		-32308.22
	Provision for customs AR		-7.2
	Credit notes for debtors		-18995.65
	Debitors		7162368.81
112	MITMESUGUSED NÕUDED		4693318.74
	In-House Bank		4684605.74
	Prepaid cargo insurance		8713
113	VIITLAEKUMISED JA ETTEMAKSED		1374416.04
	Deffered transp costs third p		1288374.9

Konto nr	kirje	Aruande summa	Rp registri summa
	Accrued other income		3989.07
	Services in progress - DGF only		67053.1
	Salary Advances		-250
	Prepayments Transportation Insurance		1523.32
	Other Prepayments		13725.65
240	MAKSUVÕLAD		109 421.48
	VAT Deductible		3901802.72
	VAT Deductible 9%		213.25
	Fixed Asset VAT Deductible		3541.73
	VAT Deductible half of 20%		10078.13
	VAT paid		-245313.96
	VAT payable (local)		-3560900.39
	Kokku nõuded ja ettemaksed	13 289 866	13 289 866,21

Viimaseks kirjeks bilansi aktiva poolel on *Materiaalsed põhivarad*, mida on täiendatud lisaga 5 „Materiaalsed põhivarad“ ja lisaga 1 „Arvestuspõhimõtted“. Lisas 1 on kirjas, et materiaalseks põhivaraks loetakse ettevõtte enda majandustegevuses kasutatavaid varasid kasuliku tööeaga üle ühe aasta ja maksumusega alates 320 eurot. Lisas 1 on ka välja toodud, et materiaalne põhivara võetakse algselt arvele tema soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast (k.a tollimaks ja muud mittetagastatavad maksud) ja otseselt soetamisega seotud kulutustest, mis on vastavuses RTJ 5 §11-ga. Lisas 5 „Materiaalsed põhivarad“ tabelis on välja toodud kõik RTJ 15 § 36 esitatud nõuded. Ettevõtte raamatupidamise sise-eeskirja vaatlusel selgus, et DHL-is on kasutusel lineaarne amortisatsiooni meetod ning põhivaradeks loetakse transpordivahendid; masinad ja seadmed; arvutustehnika; mööbel ja siseseadmed ning renditud ruumide täiendused ja juurdeehitused. Põhivara kulumit arvestatakse soetusmaksumuselt. Akumuleeritud põhivara kulumit kajastatakse bilansis jääkväärtuses. Ettevõtte materiaalse põhivara kajastamine bilansis on vastavuses RTJ 5 punktiga 21.

Bilansi passiva pool jaguneb samuti kaheks – kohustised ning omakapital. Lühiajaliste kohustiste all on toodud välja kirjed *laenukohustised* ja *Võlad ja ettemaksed*. Pikaajaliste kohustiste all on

kajastatud kirje *Laenukohustised*. Kirjele *Laenukohustised* (nii pika- kui ka lühiajaliste kohustiste kirjetele) on viidatud lisaga 6 „Kapitalirent“. Vastavalt RTJ 15 §-le 45 on lisas 6 välja toodud summad, maksetähtajad, intressimäärad ja alusvaluutad. Lisas 6 on välja toodud, et tegemist on rendikohustusega põhivara kasutusõigusest (RoU), millest DHL rakendab IFRS 16-st tulenevaid põhimõtteid.

Lühiajaliste kohustiste kirjele *Võlad ja ettemaksed* on viidatud lisaga 8 „Võlad ja ettemaksed“. Lisas 8 on näha, et kirje *Võlad ja ettemaksed* alla lähevad võlad tarnijatele, võlad töövõtjatele, maksuvõlad ja muud võlad. Lisas 1 „Arvestuspõhimõtted“ on kirjas, et kõik finantskohustused võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses, mis sisaldab ka kõiki soetamisega kaasnevaid kulutusi. See on vastavuses RTJ 3 punktiga 7. Edasine kajastamine toimub korrigeeritud soetusmaksumuses ning seega vastab RTJ 3 punktile 14.

Omakapitali alla kuuluvad ettevõtte bilansis kirjed Osakapital nimiväärtuses, Muud reservid, Eelmiste perioodide jaotamata kasum(kahjum) ning Aruandeaasta kasum(kahjum). Kirjet Osakapital nimiväärtuses on täiendatud lisaga 11 „Osakapital nimiväärtuses“, kus on välja toodud osakapital summana (2500 eurot) ning osade arvuna(1tk).

Bilansi koostamisel on järgitud järjepidevuse ja võrreldavuse printsiipi. Bilansi koostamisel kasutatakse jätkuvalt varem kasutatud arvestuspõhimõtteid ja esitusviise ning on toodud võrdluseks kõrvale ka eelneva majandusaasta arvnäitajad. Samuti on järgitud bilansi koostamisel arusaadavuse printsiipi, mida on näha sellest, et põhiaruande kirjetele on lisatud viited neile vastavatele lisadele.

Ettevõtte DHL Logistics Estonia OÜ bilanss on tasakaalus ning bilansis on nii aktiva, kui ka passiva pooled jagatud vastavalt nõuetele lühiajalisteks ja pikaajalisteks. Bilansi kirjetele on viidatud vastavate lisadega, mis on arusaadavad ning annavad põhjalikku täiendavat informatsiooni bilansikirjete paremaks mõistmiseks. Uuringu tulemusel võib järeldada, et ettevõtte koostatud bilanss on vastavuses Eesti finantsaruandluses kehtestatud nõuetega.

3.3 Kasumiaruande vastavus nõuetele

Ettevõtte DHL Logistics Estonia OÜ on oma kasumiaruande koostamisel kasutanud kasumiaruande skeemi 1, milles on ärikulud liigendatud lähtuvalt kulude olemusest. Raamatupidamise sise-eeskirjas on on toodud välja kontoplaan ja kulukohad ja on seega on täitnud RTJ 2 punkti 25.

Kasumiaruande päises on korrektselt näidatud majandusaasta, mille tulemusi koostatud kasumiaruanne kajastab. Vaadeldav kasumiaruanne kajastab majandusüksuse toimimist 2021. aastal. Järjepidavuse ja võrreldavuse printsiibile vastavalt on ka välja toodud eelneva ehk 2020. aasta kasumiaruande arvnäitajad. Kasumiaruandes on lisadele korrektselt viidatud.

Kasumiaruande esimeseks kirjeks on *Müügitulu*. Kirjel *Müügitulu* on kajastatud ettevõtte DHL Logistics Estonia OÜ müügitulu summas 53 074 998 eurot. Kirjele on viidatud lisaga 12 „Müügitulu“, kus on välja toodud müügitulu nii geograafiliste piirkondade kui ka tegevusvaldkondade lõikes. Lisas 1 „Arvestuspõhimõtted“ on kirjas, et tulu kaupade müügist kajastatakse siis, kui kõik olulised omandiga seotud riskid on läinud üle müüjalt ostjale, müügitulu ja tehinguga seotud kulu on usaldusväärselt määratav ning tehingust saadava tasu laekumine on tõenäoline. Tulu teenuste müügist kajastatakse teenuse osutamisel, või juhul kui teenus osutatakse pikema ajaperioodi jooksul, siis lähtudes valmidusastme meetodist. Intressitulu arvestatakse kasutades vara sisemist intressimäära, välja arvatud juhtudel, kui intressi laekumine on ebakindel. Sellistel juhtudel arvestatakse intressitulu kassapõhiselt. Tulu kajastamise arvestus ettevõtte aruandes on vastav RTJ 10 punktidele 19-27.

Järgmise kirjena kasumiaruandes on toodud välja kirje *Muud äritulud* summas 75 497 eurot. Kirjet *Muud äritulud* on täiendatud lisaga 13 „Muud äritulud“. Lisast 13 on näha, et kirje *Muud äritulud* alla loetakse kasum materiaalseste põhivarade müügist; kasum valuutakursi muutustest; osutatud juhtimisteenusest ning muudest tuludest.

Kirje *Kaubad, toore, materjal ja teenused* on esitatud summas 45 010 256 eurot ning on täiendatud lisaga 14. Lisas 14 on avaldatud, et kirje koosneb müügieesmärgil ostetud teenustest; masinate lühirendi- ja hooldusteenustest ning muudest kuludest. Lisas 1 „Arvestuspõhimõtted“ alakirjel „Tulud“ on tulude kajastamine lahti seletatud:

- Transporditeenused – tulu transporditeenuste müügist kajastatakse veo lõppemise päeval;
- laoteenused – tulu laoteenuste müügist kajastatakse teenuse osutamise viimasel päeval. Juhul, kui laoteenuseid osutatakse pikema ajaperioodi jooksul kui üks kalendrikuu, kajastatakse tulu laoteenuste müügist lepingu kehtivusaja jooksul igal kalendrikuul proportsionaalselt osutatud teenuste mahule;
- tulu kaupade müügist kajastatakse saadud või saadaoleva tasu õiglasel väärtuses, võttes arvesse kõiki tehtud allahindlusi ja soodustusi. Tulu kaupade müügist kajastatakse siis, kui kõik olulised

omandiga seotud riskid on läinud üle müüjalt ostjale, müügitulu ja tehinguga seotud kulu on usaldusväärselt määratav ning tehingust saadava tasu laekumine on tõenäoline;

- tulu teenuste müügist kajastatakse teenuse osutamisel, või juhul kui teenus osutatakse pikema ajaperioodi jooksul, siis lähtudes valmidusastme meetodist;
- intressitulu arvestatakse kasutades vara sisemist intressimäära, välja arvatud juhtudel, kui intressi laekumine on ebakindel. Sellistel juhtudel arvestatakse intressitulu kassapõhiselt.

Kirje *Mitmesugused tegevuskulud* on esitatud summas 1 565 370 eurot ning kirjele on viidatud lisaga 15. Kirje on esitatud summas 1 565 370 eurot. Lisas on toodud välja kõik ettevõtte põhitegevusega mitteseonduvad, kuid seda toetavad kulud.

Kasumiaruande kirje *Tööjõukulud* on esitatud summas 4 018 774 eurot ja on viidatud lisaga 16. Lisas 16 „Tööjõukulud“ on kajastatud palgakulu, sotsiaalmaksud ning töötajate erisoodustused ja nendega kaasnevad maksud. Samuti on lisas 16 toodud välja töötajate keskmine arv aastas taandatuna täistööajale. Aastal 2021 oli töötajaid ettevõttes keskmiselt 119. Raamatupidamisregistri ja aastaaruande võrdlusel selgus, et raamatupidamisregistris on arvestatud nii palgakulu kui ka erisoodustused ning nende maksud koos ühel kontol 510 „palgakulu“, kuid aastaaruandes on need toodud välja eraldi ridadel. Aastaaruande kasumiaruande kirjel avaldatu ja raamatupidamisregistri kontodel 510 „palgakulu“ ning 515 „sotsiaalmaks“ esitatud arvud langevad omavahel kokku. Uuringust selgus, et kirje on esitatud korrektselt.

Kirjel *Põhivarade kulum ja väärtuse langus* on kajastatud materiaalselt põhivaralt arvestatud amortisatsioonikulu ja väärtuse langus. Kirje on esitatud summas 873 803 eurot ja on viidatud lisale 5 „Materiaalsed põhivarad“. Samuti on kirjeldatud põhivara kulumi ja väärtuse languse arvestamist lisas 1 „Arvestuspõhimõtted“, kuid sellele viidatud pole. Kasumiaruande kirje paremaks mõistmiseks on soovitatav lisada juurde ka viide lisale 1 „Arvestuspõhimõtted“.

Kasumiaruande kirjele *Muud ärikulud* on viidatud lisaga 17 ning kirje on kajastatud summas 195 187 eurot. Lisas 17 „Muud ärikulud“ on esitatud kaks rida – kahjum valuutakursi muutustest ja muud. Rida „muud“ all kajastuvad garanteerimistasud, trahvinõuded, krediitkaardihoolduskulud, juhtimis- ja grupikulud. Kirje on esitatud vastavalt nõuetele ning on kooskõlas raamatupidamisregistris esitatuga.

Kirjel *Tulumaks* on toodud välja dividendide tulumaksu kulu. Kirje on esitatud summas 500 000 eurot ja kirjele on viidatud lisaga 18 „Tulumaks“. Lisas on näha, et väljakuulutatud dividendid on summas

2 000 000 eurot, ning sellelt arvestatud tulumaks on summas 500 000. Aruandeaasta kasumilt tulumaksu arvestamise põhimõtte on vastav Eestis kehtivale tulumaksuseadusele ning arvestust on pikemalt lahti seletatud lisas 1 „Arvestuspõhimõtted“. Kasumiaruande kirje paremaks mõistmiseks on soovitatav lisada juurde ka viide lisale 1 „Arvestuspõhimõtted“.

Ettevõtte kasumiaruanne on koostatud korrektselt ja vastavalt seaduses esitatud kasumiaruande skeemile 1. Kasumiaruande kirjetele on viidatud vastavate lisadega, mis muudavad kirjete sisud arusaadavamaks. Autor soovib veel parema ülevaate saamiseks lisada kirjetele *Müügitulu*, *Põhivarade kulum ja väärtuse langus* ning *Tulumaks* lisada juurde viited ka lisale 1 „Arvestuspõhimõtted“. Kasumiaruande kirjete sisud on vastavuses RTJ-s 2 lisas 2 esitatud kirjeldustele. Samuti on vastavalt RTJ-s 2 lisale 2 selguse huvides kasumiaruandes esitatud kulude kirjed esitatud miinusmärgiga.

3.4 Rahavoogude aruande vastavus nõuetele

Ettevõtte DHL Logistics Estonia OÜ rahavoogude aruanne on koostatud vastavalt RTJ-s 2 lisas 3 esitatud skeemile. Rahavood äritegevusest on koostatud kaudmeetodil ning rahavood investeerimistegevusest ja finantseerimistegevusest on koostatud otsemeetodil. Rahavoogude aruandes on kajastatud 2021 aasta laekumised ning väljaminekud. Rahavoogude aruandest selgub, et on toimunud muutused ettevõtte äritegevuse, investeerimistegevuse ning finantseerimistegevuse rahavoogudes.

Rahavood äritegevusest esimene kirje on *Ärikasum*. See kirje tuleneb kasumiaruande kirjest *Ärikasum*, mis on summas 1 487 105 eurot. Kirjet *Ärikasum* on korrigeeritud kirjega *Põhivarade kulum ja väärtuse langus* summas 873 803. Eelneval, ehk 2020.aastal, oli kirjet *Ärikasum* korrigeeritud ka kirjega *Kasum (kahjum) põhivarade müügist*, kuid 2021 aasta perioodil põhivarade müüki ei toimunud. Rahavoogude aruande kirje tuleneb kasumiaruande kirjest *Põhivarade kulum ja väärtuse langus* ning on kajastatud rahavoogude aruandes pluss märgiga.

Kirje *Äritegevusega seotud nõuete ja ettemaksete muutus* on esitatud summas 2 900 202 eurot ning on kajastatud miinusmärgiga. Nõuete ja ettemaksete suurenemine tähendab käibevarade kirje suurenemist ning sellest tingituna on kirje *Äritegevusega seotud nõuete ja ettemaksete muutus* kajastatud rahavoogude aruandes miinusmärgiga. Kirjet pole täiendatud lisaga. Põhjalikumal aruannete ning raamatupidamisregistrite uurimisel selgus, et kirje koosneb nõuded ostjate vastu suurenemisest 1 777 672 eurot, nõuded seotud osapoolte vastu suurenemisest 102 034 eurot, maksude ettemaksed ja tagasinõuded vähenemisest 26 681 eurot, muud nõuded (viitlaekumised) suurenemisest

5 644 eurot ning ettemaksete suurenemisest 1 041 533 eurot. Kirje *Äritegevusega seotud nõuete ja ettemaksete muutus* uuringu tulemusel võib väita, et ettevõtte peaks koostama vastava lisa, mis aitab kirje sisust paremini aru saada. Kirje *Äritegevusega seotud nõuete ja ettemaksete muutus* paremaks mõistmiseks on koostatud tabel 3. (vt tabel 3)

Tabel 3. Kirje „Äritegevusega seotud nõuete ja ettemaksete muutus“ sisu

	31.12.2021	31.12.2020	Muutus
Nõuded ostjate vastu	6 881 110	5 103 438	1 777 672
Ostjatelt laekumata arved	6 913 429	5 119 346	
Ebatõenäoliselt laekuvad nõuded	-32 319	-15 908	
Nõuded seotud osapoolte vastu	229 695	127 661	102 034
Maksude ettemaksed ja tagasinõuded	109 421	136 102	-26 081
Muud nõuded	5 644	0	5 644
Viitlaekumised	5 644	0	
Ettemaksed	1 379 390	337 857	1 041 533
Tulevaste perioodide kulud	1 355 428	328 020	
Muud makstud ettemaksed	23 962	9 837	
Kokku	8 605 260	5 705 058	2 900 202

Kirje *Äritegevusega seotud kohustiste ja ettemaksete muutus* on kajastatud aruandes pluss märgiga ning summas 1 188 760. Kirjet ei ole täiendatud vastava lisaga. Kirje *Äritegevusega seotud kohustiste ja ettemaksete muutus* tuleneb bilansikirjest *Võlad ja ettemaksed*, mis suurenes võrreldes eelneva aruandeperioodiga. Võlad ja ettemaksed suurenemisest tingituna on kirje *Äritegevusega seotud kohustiste ja ettemaksete muutus* rahavoogude aruandes kajastatud pluss märgiga.

Rahavood investeerimistegevusest all on esimene kirje *Tasutud materiaaalsete ja immateriaalsete põhivarade soetamisel* esitatud summas 35 391 eurot ning on kajastatud miinusmärgiga.

Raamatupidamisregistris käibeandmiku uurimisel selgus, et kirje koosneb majandusaasta jooksul ostetud materiaalsest, kui ka immateriaalsest põhivarast.

Kirje *Laekunud intressid* on rahavoogude aruandes kajastatud plussmärgiga ning summas 13 234 eurot. Peاراamatupidaja sõnul on iga kuu lõpus kontserni pangakonto 100100 väljavõttel kajastatud laekunud intress. Konto 841000-intresside väljamaks summa raamatupidamisregistri järgi on 13 234,17 eurot. Kirje *Laekunud intressid* koosneb kontserni pangakontole laekunud igakuiste intresside summast 2021. majandusaastal. Kuigi kirje sisu pole aruandest välja loetav, ei ole vajalik eraldi lisa selle kirje jaoks koostada, sest informatsioon ning summa suurus ei ole piisavalt olulise tähtsusega.

Rahavoogude aruande viimane rahavood investeerimistegevusest kirje on *Muud laekumised investeerimistegevusest*. Kirje on kajastatud summas 2 666 218 eurot ning plussmärgiga. Kirje sisule ei ole viidatud lisaga. Aruande põhjalikumal uurimisel selgus, et kirje koosneb lisa 3 “Nõuded ja ettemaksed” kajastatud kontsernikonto jäägi muutusest. Lisa 3 on konkreetselt kirjas, et kontsernikonto jäägi muutus on kajastatud rahavoogude aruandes investeerimistegevuse grupi real “muud laekumised investeerimistegevusest”. Kirje *Muud laekumised investeerimistegevuses* paremaks mõistmiseks on soovitatav lisada juurde viide lisale 3.

Finantseerimistegevuse rahavoogude all esimene kirje on *Kapitalirendi põhiosa tagasimaksed*, mis on esitatud summas 788 709 eurot ning on kajastatud rahavoogude aruandes miinusmärgiga. Kirje koosneb aruandeaasta perioodil rendikohustuste tagasimaksetest. Sinna alla kuuluvad büroo ning lao rent ja sõidukite rent. Kirje *Makstud intressid* on rendikohustuste pealt makstud intressid. Kirje on ettevõtte rahavoogude aruandes esitatud summas 36 920 eurot ning on kajastatud miinusmärgiga.

Rahavoogude aruande kirje *Makstud dividendid* on summas 2 000 000 eurot ning kirje *Tulumaks* on summas 500 000 eurot. Kirjetele pole viidatud lisadega, kuid tegelikkuses neile vastavad lisad 1 “Arvestuspõhimõtted” ning lisa 18 “Tulumaks”. Lisa 1 on lahti seletatud dividendidelt arvestatud tulumaksu arvestus ning lisast 18 näeb väljakuulutatud dividendide summat. Kirje *Makstud dividendid* ja *Tulumaks* paremaks mõistmiseks on soovitatav lisada juurde viide lisadele 1 ja 18.

Viimaseks kirjeks finantseerimistegevuse rahavoogudest on *Muud laekumised finantseerimistegevusest*, mis on kajastatud pluss märgiga summas 500 eurot. Kirje koosneb DHLDP aktsiate soodushinnaga ostudest. Kirje *Muud laekumised finantseerimistegevusest* paremaks mõistmiseks peaks olema selle kohta selgitava lause kajastatud rahavoogude aruande all.

Rahavoogude aruandes selgub, et rahavood kokku olid antud majandusaasta perioodil 31 602 eurot. Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses olid 41 478 eurot ning perioodi lõpus 9 876 eurot. Viimastele kirjetele on viidatud lisaga 2 “Raha ja raha ekvivalendid”. Summad ühtivad bilansikirjel *Raha*, rahavoogude aruande kirjetel *Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses* ja *Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus*, lisas 2 “Raha ja raha ekvivalendid” ning raamatupidamisregistrites esitatud saldogaga.

Ettevõtte DHL Logistics Estonia OÜ rahavoogude aruanne kajastab sissetulekuid ja väljaminekuid 2021. majandusaasta perioodil. Rahavood on esitatud vastavalt nende eesmärgile äritegevuses, investeerimistegevuses ning finantseerimistegevuses. Rahavoogude aruande kirjete sisu paremaks mõistmiseks peaks ettevõtte viitama kirjetele vastavate lisadega või lisama aruande alla selgitava lause konkreetse kirje mõistmiseks. Näiteks on soovitatav kirjele *Muud laekumised investeerimistegevusest* viidata lisaga 3, kirjetele *Makstud dividendid* ja *Tulumaks* viidata lisadega 1 ja 18 ning kirjele *Muud laekumised finantseerimistegevusest* lisada selgitav lause rahavoogude aruande all. Kirje *Äritegevusega seotud nõuete ja ettemaksete muutus* paremaks mõistmiseks koostas autor eraldi lisa. Analüüsi põhjal saab järeldada, et ettevõtte rahavoogude aruanne vastab nõuetele ning on esitatud järgides raamatupidamise alusprintsiipe.

3.5 Omakapitali muutuste aruande vastavus nõuetele

Omakapitali muutuste aruanne kajastab aruandeperioodil ehk 2021. aastal toimunud muutusi DHL Logistics Estonia OÜ omakapitalis. Aruanne on koostatud vastavalt raamatupidamise Toimkonna juhendis 2 lisas 4 näidisele (b)-konsolideerimata omakapitali muutuste aruanne.

Ettevõtte omakapitaliaruandes on toodud välja 2019, 2020 ja 2021 aasta osakapital nimiväärtuses, muud reservid, jaotamata kasum (kahjum) ning omakapital kokku. Aruande vaatlusel selgus, et aastal 2021 kuulutati välja dividendid summas 2 000 000 eurot. Eelnevatel aastatel dividend välja ei kuulutatud. Samuti osteti esmakordselt 2021 aastal soodushinnaga DHLDP aktsiaid ettevõtte töötajate poolt. 2021 aasta omakapital kokku oli 7 856 276 eurot.

Omakapitali muutuste aruande vaatusel selgus, et aruanne on koostatud vastavalt RTJ-s 2 esitatud nõuetele ning järgib raamatupidamise alusprintsiipe. Omakapitali aruande analüüsi põhjal võib väita, et aruandes kajastatu on korrektne ning ei esine puudusi.

3.6 Raamatupidamise aastaaruande lisade vastavus nõuetele

Ettevõtte raamatupidamise aastaaruandes on esitatud 20 aruande lisa. Lisades on esitatud põhjaruannete kirjete alakirjed ehk lisad annavad põhjaruannete kohta edasi täiendavat informatsiooni. Lisade koostamise nõue tuleneb Eesti finantsaruandluse standardist. Raamatupidamise aastaaruande lisad on esitatud süsteemselt (vt lisa 3).

DHL Logistics Estonia OÜ 2021.aasta raamatupidamise aastaaruande lisas 1 on toodud välja arvestuspõhimõtted. Lisas esitatud informatsioon on väga põhjalik ning annab väga selge ülevaate ettevõttes kasutatavatest arvestuspõhimõtetest. Lisas 1 punkti „Üldine informatsioon“ all on kirjas, et raamatupidamise aastaaruande koostamisel on lähtutud soetusmaksumuse printsiibist, kuid sellist alusprintsipi enam raamatupidamise seaduses ei ole. Intervjuust pearaamatupidajaga selgus, et lisa 1 pole muudetud ning sellepärast on jäänud sisse vanad väljendid ja informatsioon.

Lisast 2 “Raha” selgub, et ettevõttes sularahaga arveldamist ei toimu ning on välja toodud ainult pangakontode seisud. Lisas 1, kus on välja toodud arvestuspõhimõtted, on kirjas, et raha ja selle ekvivalentidena kajastatakse rahavoogude aruandes ka kassas olevat sularaha. See informatsioon on vastavalt lisale 2 vigane, sest ettevõttes sularahaga arveldamist ei toimu. Lähtuvalt 10.12.2015 jõustunud muudatustele Raamatupidamise Toimkonna Juhendites, peaks olema mõiste „raha ekvivalendid“ asendatud mõistega „rahalähendid“. Ettepanek ettevõttele on lisast 1 eemaldada lause sularahaga arveldamise kohta.

Lisa 3 “Nõuded ja ettemaksed” kajastab bilansikirje *Nõuded ja ettemaksed* alakirjeid. See on kooskõlas raamatupidamise seaduses esitatud nõudega ning on seega esitatud korrektselt ning puudusi ei esine.

Lisas 4 “Maksude ettemaksed ja maksuvõlad” on kirjas maksukohustised ja nõuded liikide kaupa. RTJ-s 15 on kirjas, et lisades avalikustatakse maksukohustiste ja -nõuete analüüs maksuliikide kaupa, see tähendab, et lisa 4 „maksude ettemaksed ja tagasinõuded“ on vastavuses nõuetega.

Lisas 5 “Materiaalsed põhivarad” on esitatud materiaalsete põhivarade muutused grupi kaupa. Autor leiab, et lisa 5 on esitatud korrektselt ning vastavalt nõuetele, sest lisas 5 olevas tabelis on välja toodud kõik RTJ 15 § 33 välja toodud nõuded.

Lisa 6 “Kapitalirent” ja lisa 7 “Kasutusrent” on kajastatud vastavalt IFRS 16st tulenevaid põhimõtteid. Lisades on toodud välja erinevate rendigruppide kaupa eelneva perioodi lõppmaksumus,

perioodi jooksul arvestatud amortisatsioon, intressimäär ning lõpptähtaeg ja on seega vastavuses RTJ 15 punktis 45 esitatud nõuetele.

Lisa 8 “Võlad ja ettemaksed” ja lisa 9 “Võlad töövõtjatele” kajastavad vastavate nimedega bilansikirjetele ja kajastavad nende alakirjeid. Lisad on esitatud korrektselt ning on arusaadavad ja vastavad nõuetele.

Lisa 10 “Tingimuslikud kohustised ja varad” on esitatud tulenevalt RTJ-st 8 esitatud nõudele, et tingimuslikke kohustusi ei kajastata ettevõtte bilansis, vaid avalikustatakse aruande lisas.

Lisa 11 “Osakapital” kajastab osakapitali summat ning osade arvu tükkides. Vastavalt RTJ 15 §-le 26 peab olema lisas välja toodud osakapitali osade arv, väärtus perioodi alguses ja lõpus ning muutused (müük, ost, tühistamine), kuid lisas 11 on välja toodud ainult osade arv ning väärtus perioodi lõpus. Soovitav on korrigeerida lisa 11 tabelit vastavalt ja lisada ka algusperioodid ning lisada juurde lause, et muutusi ei toimunud.

Lisa 12 “Müügitulu” kajastab kasumiaruande kirje Müügitulu sisu nii geograafiliste piirkondade, kui ka tegevusalade lõikes ja on seega vastavuses RTJ 15 punktis 50 esitatud nõuetega.. Lisa on väga informatiivne ja annab põhjaruande kirjest põhjaliku ülevaate ning on sellest tulenevalt esitatud vastavalt nõuetele.

Lisad 13 “Muud äritulud”, 14 “Kaubad, tore, materjal ja teenused”, 15 “Mitmesugused tegevuskulud”, 16 “Tööjõukulud”, 17 “Muud ärikulud” ja 18 “Tulumaks” vastavad kasumiaruande kirjetele, kajastades nende kirje alakirjeid. Lisad annavad põhjaruannete kirje sisudest väga informatiivse ülevaate ja on esitatud korrektselt.

Lisas 19 “Seotud osapooled” on välja toodud aruandekohustustlase emaettevõtja nimetus, milleks on Deutsche Post Beteiligungen Holding GMBH ning registrijärgseks asukohaks on märgitud Saksamaa. Seotud osapooltega tehtud tehingute liigid ja mahud on selgelt välja toodud. Saldod seotud osapooltega aruandekuupäeva seisuga on lisas välja toodud, kuid saldode lepingulisi tingimusi (sh nende intressimäärasid ning infot tagatiste kohta) pole lisas ära märgitud. Lisas 18 on kirjas, et seotud osapoolte vastu olevate nõuete osas ei ole 2021.a moodustatud allahindluseid. Lisa 18 „seotud osapooled“ on vastavuses RTJ 15 §18 olevate nõuetega, välja arvatud nõue saldode lepinguliste tingimuste kohta.

Lisa 20 “Sündmused pärast aruandekuupäeva” vastab RTJ 15 puntile 15, kus tuuakse välja olulisemad sündmused pärast aruandekuupäeva ning hinnatakse nende sündmuste mõju ettevõtte finantsnäitajatele. Lisas avalikustatud informatsioon on asjakohane.

Analüüsi tulemusel võib järeldada, et lisades on mõned minimaalsed puudujäägid. Lisas 1 on kirjas arvestuspõhimõtted ning punkti “raha” all on toodud välja, et raha ja selle ekvivalentidena kajastatakse rahavoogude aruandes ka kassas olevat sularaha. See lause on üleliigne, sest lisast 2 tuleb välja, et ettevõttes ei toimu arveldamist sularahas, vaid ainult pangakontodel. Lisas 11 „osakapital“ peab olema vastavalt RTJ 15 §-le 26 välja toodud osakapitali osade arv, väärtus perioodi alguses ja lõpus ning muutused (müük, ost, tühistamine), kuid lisas 11 on välja toodud ainult osade arv ning väärtus perioodi lõpus. Soovitatav on korrigeerida lisa 11 tabelit vastavalt ja lisada ka algusperioodid ning lisada juurde lause, et muutusi ei toimunud. Lisas 19 „seotud osapooled“ on vastavalt RTJ 15 §-le 18 puudu informatsioon saldode lepinguliste tingimuste kohta (sh nende intressimäärad ning info tagatiste kohta).

KOKKUVÕTE

Lõputöö teemaks valis autor „Raamatupidamise aastaaruande vastavus Eesti finantsaruandluse standardile keskmise suurusega ettevõtte näitel“. Eestis on raamatupidamise korraldamisel ning raamatupidamise aastaaruande koostamisel lubatud järgida Eesti finantsaruandluse standardit. Eesti finantsaruandluse standard on rahvusvaheliselt tunnustatud arvestuse ja aruandluse põhimõtetele tuginev avalikkusele suunatud finantsaruandluse nõuete kogum. Eesti finantsaruandluse standard on välja toodud raamatupidamise seaduses ning Raamatupidamise Toimkonna juhendites.

Kõik raamatupidamiskohustuslased on kohustatud lõppenud majandusaasta kohta koostama raamatupidamise aastaaruande. Keskmise suurusega ettevõtte on kohustatud koostama täismahus raamatupidamise aastaaruande. Täismahus raamatupidamise aastaaruanne koosneb neljast põhiaruandest, milleks on bilanss, kasumiaruanne, rahavoogude aruanne ja omakapitali muutuste aruanne, ning nendele vastavatest lisadest. Lisasid on uuritava ettevõtte raamatupidamise aastaaruandes 20.

Lõputöö läbiviimiseks püstitati uurimisülesanded, mis said töö käigus lahendatud. Lõputöö käigus töötati läbi kehtiv raamatupidamise seadus ja Raamatupidamise Toimkonna Juhendid ning selgitati nende põhjal välja täismahus raamatupidamise aastaaruande koostamisele kehtestatud nõuded. Koostati empiirilise uuringu metoodika. Seejärel analüüsiti ettevõtte DHL Logistics Estonia OÜ 2021.majandusaasta raamatupidamise aastaaruande vastavust Eesti finantsaruandluse standardis esitatud nõuetele. Uuringu põhjal on tehtud järeldused ning parendusettepanekud.

Ettevõttel DHL Logistics Estonia OÜ on finantsnäitajate alusel auditi kohustus. Sellest tulenevalt on esimeseks sammuks DHL Logistics Estonia raamatupidamise aastaaruande koostamisel audit. Ettevõtte DHL Logistics Estonia OÜ 2021. majandusaasta raamatupidamise aastaaruannet on kinnitatud sõltumatu vandeaudiitori aruandega. Sõltumatu vandeaudiitori aruande vaatlusel selgub, et pole esitatud ühtegi puudujääki ega parendusettepanekut ettevõtte raamatupidamise aastaaruande kohta. Sellest tulenevalt ei ole võimalik edaspidi lõputöös saadud uuringu tulemusel võimalikke leitud puudusi võrrelda sõltumatu vandeaudiitori aruandega.

Ettevõtte DHL Logistics Estonia OÜ bilanss on esitatud vastavalt raamatupidamise seaduse lisa 1 skeemile ning bilansikirjete alaliigendused on esitatud lisades. Ettevõtte bilanss on tasakaalus. Ettevõtte DHL Logistics Estonia OÜ bilanss on koostatud korrektselt ning autor bilansis vigu ega puudujääke ei täheldanud. Bilansi koostamisel on järgitud järjepidevuse ja võrreldavuse printsiipi.

Bilansi koostamisel kasutatakse jätkuvalt varem kasutatud arvestuspõhimõtteid ja esitusviise ning on toodud võrdluseks kõrvale ka eelneva majandusaasta arvnäitajad. Samuti on järgitud bilansi koostamisel arusaadavuse printsiipi, mida on näha sellest, et põhiaruande kirjetele on lisatud viited neile vastavatele lisadele. Raamatupidamise aastaaruande bilansi ja raamatupidamisregistrite arvnäitajad langevad kokku.

Ettevõtte DHL Logistics Estonia OÜ on oma kasumiaruande koostamisel kasutanud kasumiaruande skeemi 1, milles on ärikulud liigendatud lähtuvalt kulude olemusest. Kasumiaruanne on koostatud korrektselt ja kasumiaruande kirjetele on viidatud vastavate lisadega, mis muudavad kirjete sisud arusaadavamaks. Parema ülevaate saamiseks tuleks lisada kirjetele *Müügitulu, Põhivarade kulum ja väärtuse langus* ning *Tulumaks* juurde viited ka lisale 1 „Arvestuspõhimõtted“. Kasumiaruande kirjete sisud on vastavuses RTJ-s 2 lisas 2 esitatud kirjeldustele. Samuti on vastavalt RTJ-s 2 lisale 2 selguse huvides kasumiaruandes esitatud kulude kirjed esitatud miinusmärgiga.

Ettevõtte DHL Logistics Estonia OÜ rahavoogude aruanne on koostatud vastavalt RTJ-s 2 lisas 3 esitatud skeemile. Rahavood äritegevusest on koostatud kaudmeetodil ning rahavood investeerimistegevusest ja finantseerimistegevusest on koostatud otsemeetodil. Rahavoogude aruandes on kajastatud 2021 aasta laekumised ning väljaminekud. Rahavoogude aruandest selgub, et on toimunud muutused ettevõtte äritegevuse, investeerimistegevuse ning finantseerimistegevuse rahavoogudes. Rahavoogude aruande kirjete sisu paremaks mõistmiseks peaks ettevõtte viitama kirjetele vastavate lisadega või lisama aruande alla selgitava lause konkreetse kirje mõistmiseks. Näiteks soovitatav kirjele *Muud laekumised investeerimistegevusest* viidata lisaga 3, kirjetele *Makstud dividendid* ja *Tulumaks* viidata lisadega 1 ja 18 ning kirjele *Muud laekumised finantseerimistegevusest* lisada selgitav lause rahavoogude aruande all. Kirje *Äritegevusega seotud nõuete ja ettemaksete muutus* paremaks mõistmiseks koostas autor eraldi lisa. Analüüsi põhjal võib järeldada, et ettevõtte rahavoogude aruanne vastab nõuetele ning on esitatud järgides raamatupidamise alusprintsiipe.

Omakapitali muutuste aruanne kajastab aruandeperioodil ehk 2021. aastal toimunud muutusi DHL Logistics Estonia OÜ omakapitalis. Aruanne on koostatud vastavalt raamatupidamise Toimkonna juhendis 2 lisas 4 näidisele (b)-konsolideerimata omakapitali muutuste aruanne. Omakapitali muutuste aruande vaatusel selgus, et aruanne on koostatud vastavalt RTJ-s 2 esitatud nõuetele ning järgib raamatupidamise alusprintsiipe. Analüüsi tulemuselsaab järeldada, et aruandes kajastatu on korrektne ning ei esine puudusi.

Ettevõtte raamatupidamise aastaaruandes on esitatud 20 aruande lisa. Lisades on esitatud põhjaruannete kirjete alakirjed ehk lisad annavad põhjaruannete kohta edasi täiendavat informatsiooni. Lisade koostamise nõue tuleneb Eesti finantsaruandluse standardist. Raamatupidamise aastaaruande lisad on esitatud süsteemselt. Uuringu põhjal saab järeldada, et lisades on mõned minimaalsed puudujäägid. Lisas 1 on kirjas arvestuspõhimõtted ning punkti “raha” all on toodud välja, et raha ja selle ekvivalentidena kajastatakse rahavoogude aruandes ka kassas olevat sularaha. See lause on üleliigne, sest lisast 2 tuleb välja, et ettevõttes ei toimu arveldamist sularahas, vaid ainult pangakontodel. Lisas 1 punktis „materiaalne põhivara eemaldada lause soetusmaksumuse printsiibi kohta. Lisas 11 „osakapital“ peab olema vastavalt RTJ 15 §-le 26 välja toodud osakapitali osade arv, väärtus perioodi alguses ja lõpus ning muutused (müük, ost, tühistamine), kuid lisas 11 on välja toodud ainult osade arv ning väärtus perioodi lõpus. Soovitav on korrigeerida lisa 11 tabelit vastavalt ja lisada ka algusperioodid ning lisada juurde lause, et muutusi ei toimunud. Lisas 19 „seotud osapooled“ on vastavalt RTJ 15 §-le 18 puudu informatsioon saldode lepinguliste tingimuste kohta (sh nende intressimäärad ning info tagatiste kohta).

Uuringu käigus leiti kõige enam artikleid, kus autoriteedid toovad välja just, et enim vigu tehakse aruannete lisades. Uuritava ettevõtte aastaaruande analüüsi käigus selgus, et see peab paika ning autor leidis just enim vigu ettevõtte põhjaruannetele vastavates lisades. Analüüsitulemusel tuli välja, et raamatupidamise aastaaruande koostamisel tuleb pöörata rohkem tähelepanu lisade korrektsusele.

Uuring kinnitas, et raamatupidamise aastaaruanne on väga oluline osa majandusaasta aruandest, sest see annab õiglase ülevaate ettevõtte finantsseisundist. Oluline on järgida rahvusvaheliselt tunnustatud raamatupidamise alusprintsiipe ning kehtestatud arvestusmeetodeid. Aruannete koostamisel õiglase ülevaate tagab kõigi toimkonna juhendite korrektne rakendamine. Ettevõtte DHL Logistics Estonia OÜ raamatupidamise aastaaruande analüüsist selgus, et aruanne on valdavalt esitatud vastavalt raamatupidamise seaduses ja Raamatupidamise Toimkonna juhendites esitatud nõuetele. Esines mõni viga ning puudujääk, kuid need ei ole määrava tähtsusega ning on pigem minimaalsed. Ettevõtte raamatupidamise aastaaruandes on esitatud asjakohane informatsioon ettevõtte finantsnäitajate kohta.

Uuringu tulemusel saab väita, et lõputöö eesmärk on täidetud.

SUMMARY

The thesis *The Compliance of the Annual Financial Report with the Estonian Financial Reporting Standard on the Example of a Medium-Sized Company* analyses the compliance of the annual financial report of a medium-sized company with the Estonian financial reporting standard. The thesis is 36 pages long and includes 3 tables. The sources of data are the Accounting Standards Board guidelines, accounting journals and ledgers, accounting act and relevant literature.

The relevance of the topic lies in the fact that the Commercial Code has established an obligation to organize the accounting of a business entity and to prepare the annual financial statements. According to the Accounting Act, as of 01.01.2017, the Estonian good accounting practice has been replaced by the Estonian financial reporting standard. The relevant regulation was signed on 21.12.2017 and it established the Estonian financial reporting standard for those accounting reports which are prepared for periods starting on or after 01.01.2017. The annual report, which includes the financial statements, is a very important document and serves as the company's accounting business card. However, errors, incorrect references, and repetitions are still found in these reports.

The aim of the thesis is to determine the compliance of DHL Logistics Estonia OÜ's 2021 financial statements with the Estonian financial reporting standards. To achieve this goal, the following research tasks have been set:

- To identify the requirements for the preparation of the full annual report in accordance with the current Accounting Act and the Guidelines of the Accounting Board;
- to develop an empirical research methodology;
- to analyze the compliance of DHL Logistics Estonia OÜ's annual report with the requirements set out in the Estonian financial reporting standards;
- to present the research findings and, if necessary, make improvement suggestions based on them.

The analysis of the financial statements of DHL Logistics Estonia OÜ revealed that the report is mostly presented in accordance with the requirements set out in the Accounting Act and the guidelines of the Accounting Standards Board. There were some errors and deficiencies, but in the author's opinion, they are not of decisive importance and are rather minimal. The company's financial statements provide relevant information about the company's financial indicators.

VIIDATUD ALLIKAD

Audiitorkontroll. (10.11.2021). Kasutamise kuupäev: 29.04.2023, allikas eesti.ee: <https://www.eesti.ee/et/ettevotlus/raamatupidamine-ja-aruandlus/audiitorkontroll#osapoolte-vastutus>

Alver, L., & Alver, J. (2017). *Finantsarvestus*. Tallinn: Deebet

Crowe, S., Cresswell, K., Robertson, A., Huby, G., Avery, A., & Sheikh, A. (27.06.2011). *The case study approach*. Kasutamise kuupäev: 05.06.2022, allikas BMC: <https://bmcmedresmethodol.biomedcentral.com/articles/10.1186/1471-2288-11-100>

Hirsjärvi, S., Remes, P., & Sajavaara, P. (2010). *Uuri ja kirjuta*. Tallinn: Medicina.

Kütt, J. (2009). *Sissejuhatus raamatupidamisse*. Tallinn: OÜ Külim.

Luigelaht-Teder, K. (18. 09 2017. a.). Audiitorkontrolli kohustus ja audiitori määramine. Kasutamise kuupäev: 29.04.2023, allikas rmp: <https://www.rmp.ee/raamatupidamine/raamatupidamine-yldiselt/audiitorkontrolli-kohustus-ja-audiitori-maaramine-2017-04-03>

Majandusaasta aruanne. (kuupäev puudub). Kasutamise kuupäev: 28.04.2022, allikas eesti.ee: <https://www.eesti.ee/et/ettevotlus/raamatupidamine-ja-aruandlus/majandusaasta-aruanne>

Nuut, A. (2008). *NB! Vigadest raamatupidamise aastaaruande koostamisel*. Kasutamise kuupäev: 25.03.2022, allikas RMP: <https://www.rmp.ee/raamatupidamine/raamatupidamine-yldiselt/nb-vigadest-raamatupidamise-aastaaruande-koostamisel-2008-01-23>

Otsus-Carpenter, M. (kuupäev puudub). *Kasumiaruande skeemid 1 ja 2. Kumb valida?* Kasutamise kuupäev: 30.04.2022, allikas RUP.ee: <https://www.rup.ee/uudised/maksud-ja-raamatupidamine/kasumiaruande-skeemid-1-ja-2-kumb-valida>

Oxford Learner's Dictionaries. (n.d.). Retrieved 08.04.2023, from Definition of comparison noun from the Oxford Advanced Learner's Dictionary: <https://www.oxfordlearnersdictionaries.com/definition/english/comparison>

Raamatupidamine seaduse poolelt. (kuupäev puudub). Allikas: Raamatupidamise-abc: <https://www.raamatupidamise-abc.ee/raamatupidamine-seaduse-polelt/>

Raamatupidamise seadus . (20.11.2002; viimati muudetud 02.05.2012). Kasutamise kuupäev: 25.03.2022, allikas Riigi Teataja: <https://www.riigiteataja.ee/akt/125052012016>

Raamatupidamise seadus. (22.12.2017; viimati muudetud 01.01.2020). *Raamatupidamise Toimkonna juhendite kehtestamine*. Kasutamise kuupäev: 09.06.2022, allikas Riigi teataja: Raamatupidamise Toimkonna juhendite kehtestamine

Raamatupidamise Toimkonna selgitused Eesti finantsaruandluse standardist. (04.05.2021). Kasutamise kuupäev: 09.06.2022, allikas RMP: <https://www.rmp.ee/raamatupidamine/rtj/raamatupidamise-toimkonna-selgitused-eesti-finantsaruandluse-standardist-2018-02-06>

RTJ1. (22.12.2017). *Raamatupidamise Toimkonna juhendite kehtestamine*. (Rahandusministri määrus nr 105) Kasutamise kuupäev: 26.03.2022, allikas Riigi Teataja: <https://www.riigiteataja.ee/akt/123122017054>

RTJ15. (22.12.2017). *Raamatupidamise Toimkonna juhendite kehtestamine*. (Rahandusministri määrus nr 105) Kasutamise kuupäev: 26.03.2022, allikas Riigi Teataja: <https://www.riigiteataja.ee/akt/123122017054>

RTJ2. (22.12.2017;). *Raamatupidamise Toimkonna juhendite kehtestamine*. (Rahandusministri määrus nr 105) Kasutamise kuupäev: 26.03.2022, allikas Riigiteataja: <https://www.riigiteataja.ee/akt/123122017054>

RTJ3. (22.12.2017; viimati muudetud 01.01.2020). *Raamatupidamise Toimkonna juhendite kehtestamine*. Allikas: Riigi Teataja: <https://www.riigiteataja.ee/akt/129122020042>

RTJ4. (22.12.2017; viimati muudetuud 01.01.2020). *Raamatupidamise Toimkonna juhendite kehtestamine*. (Rahandusministri määrus nr 105) Kasutamise kuupäev: 09.06.2022, allikas Riigi Teataja: <https://www.riigiteataja.ee/akt/120122019026>

RTJ5. (22.12.2017;viimati muudetud 01.01.2020). *Raamatupidamise Toimkonna juhendite kehtestamine*. (Rahandusministri määrus nr 105) Kasutamise kuupäev: 09.06.2022, allikas Riigi Teataja: <https://www.riigiteataja.ee/akt/12012201902>

RTJ7. (21.12.2017; viimati muudetud 01.01.2022). *Raamatupidamise Toimkonna juhendite kehtestamine*. (Rahandusministri määrus nr 105) Kasutamise kuupäev: 09.06.2022, allikas Riigi Teataja: <https://www.riigiteataja.ee/akt/120122019026>

Siling, S., & Männik-Gaite Cruz, M. (2019). *Oluliste vigade vältimine aastaaruande koostamisel*. Allikas: RMP: <https://www.rmp.ee/raamatupidamine/raamatupidamine-ylldiselt/oluliste-vigade-valtimine-aastaaruande-koostamisel>

SME IFRS 7.2. (2015). *Module 7—Statement of Cash Flows*. Retrieved 30.04.2022, from IFRS: <https://www.ifrs.org/content/dam/ifrs/supporting-implementation/smes/module-07.pdf?la=en&hash=7AF911F1495D158E9EC7E1F2040CC78B9066A9C8>

Tearu, K. (14.08.2014; muudetud 02.04.2022). *Kassapõhine vs tekkepõhine raamatupidamine*. Kasutamise kuupäev: 30.04.2022, allikas Pilvebüroo: <https://pilvebyroo.ee/tekkepõhine-raamatupidamine/>

Villems, T. (11.05 2020. a.). *Levinud vead aastaaruande koostamisel*. Kasutamise kuupäev: 09.06.2022, allikas RUP: <https://www.rup.ee/raamatupidamisuudised/luhikokkuv-tted/levinud-vead-aastaaruande-koostamisel>

Virkus, S. (2010). *Juhtumiuuringud*. Kasutamise kuupäev: 08.04.2023, allikas tlu.ee: <https://www.tlu.ee/~sirvir/Infootsingu%20teooria/Infokaitumise,%20info%20hankimise%20ja%20%20otsingu%20ning%20infopadevuse%20uurimise%20meetodid/juhtumiuuringud.html>

Õunapuu, L. (2014). *KVALITATIIVNE JA KVANTITATIIVNE UURIMISVIIS SOTSIAALTEADUSTES*. Tartu: Tartu Ülikool.

LISAD

Lisa 1. Dokumendivaatluse kava

Lisa 2. Poolstruktureeritud intervjuu küsimused

Lisa 3. DHL Logistics Estonia OÜ 2021.majandusaasta raamatupidamise aastaaruanne

Lisa 4. Sõltumatu vandeaudiitori aruanne

Lisa 1. Dokumendivaatluse kava

Dokumendi nimetus	Dokumendist vaadatu
Raamatupidamise sise-eeskiri	• raamatupidamise arvestuse alused • Majandustehingute dokumenteerimine ja kirjendamine, algdokument • kontoplaan ja kulukohad • põhivara arvestus • rahaliste vahendite arvestus • Lühiajaliste nõuete arvestus
Raamatupidamisregister	• Pangakontod • Kontsernikonto • Nõuded ja ettemaksed • Bilanss • Kasumiaruanne
Ettevõtte DHL Logistics Estonia OÜ 2021. aasta majandusaasta aruanne	• Bilanss • Kasumiaruanne • Rahavoogude aruanne • Omakapitali muutuste aruanne • Lisad

Lisa 2. Poolstruktureeritud intervjuu küsimused

Mis on esimene samm teie ettevõttes raamatupidamise aastaaruande koostamiseks?

Millised etapid on järgmised?

Millistes raamatupidamiseregistrites on kajastatud andmed, mida kasutate raamatupidamise aastaaruande koostamiseks?

Kuidas toimub ettevõttes varade ja kohustuste inventeerimine?

Kuidas koostate reguleerimis- ja lõpetamiskandeid?

Kas olete muutnud ettevõttes arvestuspõhimõtteid? Kui jah, siis miks?

Mis on olnud probleemiks varasemalt aastaaruande koostamisel?

Millised probleemid on ette tulnud auditeerimisel?

Lisa 3. DHL Logistics Estonia OÜ 2021.majandusaasta raamatupidamise aastaaruanne

BILANSS

(eurodes)

	31.12.2021	31.12.2020	Lisa nr
Varad			
Käibevarad			
Raha	9 876	41 478	2
Nõuded ja ettemaksed	13 289 866	13 055 882	3
Kokku käibevarad	13 299 742	13 097 360	
Põhivarad			
Materiaalsed põhivarad	3 990 241	1 587 280	5
Kokku põhivarad	3 990 241	1 587 280	
Kokku varad	17 289 983	14 684 640	
Kohustised ja omakapital			
Kohustised			
Lühiajalised kohustised			
Laenukohustised	763 913	798 453	6
Võlad ja ettemaksed	5 493 140	4 304 380	8
Kokku lühiajalised kohustised	6 257 053	5 102 833	
Pikaajalised kohustised			
Laenukohustised	3 176 654	689 450	6
Kokku pikaajalised kohustised	3 176 654	689 450	
Kokku kohustised	9 433 707	5 792 283	
Omakapital			
Osakapital nimiväärtuses	2 500	2 500	11
Muud reservid	500	0	
Eelmiste perioodide jaotamata kasum (kahjum)	6 889 857	7 154 535	
Aruandeaasta kasum (kahjum)	963 419	1 735 322	
Kokku omakapital	7 856 276	8 892 357	
Kokku kohustised ja omakapital	17 289 983	14 684 640	

KASUMIARUANNE

(eurodes)

	2021	2020	Lisa nr
Müügitulu	53 074 998	47 073 794	12
Muud äritulud	75 497	75 290	13
Kaubad, toore, materjal ja teenused	-45 010 256	-39 144 833	14
Mitmesugused tegevuskulud	-1 565 370	-1 916 817	15
Tööjõukulud	-4 018 774	-3 459 659	16
Põhivarade kulum ja väärtuse langus	-873 803	-826 325	5
Muud ärikulud	-195 187	-38 764	17
Ärikasum (kahjum)	1 487 105	1 762 686	
Intressitulud	13 234	0	
Intressikulud	-36 920	-27 364	
Kasum (kahjum) enne tulumaksustamist	1 463 419	1 735 322	
Tulumaks	-500 000	0	18
Aruandeaasta kasum (kahjum)	963 419	1 735 322	

RAHAVOOGUDE ARUANNE

(eurodes)

	2021	2020	Lisa nr
Rahavood äritegevusest			
Ärikasum (kahjum)	1 487 105	1 762 686	
Korrigeerimised			
Põhivarade kulum ja väärtuse langus	873 803	826 325	
Kasum (kahjum) põhivarade müügist	0	-2 287	
Kokku korrigeerimised	873 803	824 038	
Äritegevusega seotud nõuete ja ettemaksete muutus	-2 900 202	-879 501	
Äritegevusega seotud kohustiste ja ettemaksete muutus	1 188 760	-262 504	
Kokku rahavood äritegevusest	649 466	1 444 719	
Rahavood investeerimistegevusest			
Tasutud materiaaalsete ja immateriaalsete põhivarade soetamisel	-35 391	-38 315	
Laekunud materiaaalsete ja immateriaalsete põhivarade müügist	0	4 200	
Laekunud intressid	13 234	0	
Muud väljamaksed investeerimistegevusest	0	-602 562	
Muud laekumised investeerimistegevusest	2 666 218	0	
Kokku rahavood investeerimistegevusest	2 644 061	-636 677	
Rahavood finantseerimistegevusest			
Kapitalirendi põhiosa tagasimaksed	-788 709	-756 676	
Makstud intressid	-36 920	-27 364	
Makstud dividendid	-2 000 000	0	
Makstud ettevõtte tulumaks	-500 000	0	
Muud laekumised finantseerimistegevusest	500	0	
Kokku rahavood finantseerimistegevusest	-3 325 129	-784 040	
Kokku rahavood	-31 602	24 002	
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses	41 478	17 476	2
Raha ja raha ekvivalentide muutus	-31 602	24 002	
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	9 876	41 478	2

OMAKAPITALI MUUTUSTE ARUANNE

(eurodes)

				Kokku
	Osakapital nimiväärtuses	Muud reservid	Jaotamata kasum (kahjum)	
31.12.2019	2 500		7 154 535	7 157 035
Aruandeaasta kasum (kahjum)			1 735 322	1 735 322
31.12.2020	2 500		8 889 857	8 892 357
Aruandeaasta kasum (kahjum)			963 419	963 419
Väljakuulutatud dividendid			-2 000 000	-2 000 000
Muutused reservides		500		500
31.12.2021	2 500	500	7 853 276	7 856 276

Muud reservid - DHLDP aktsiate soodushinnaga ostu programm

LISA 1 ARVESTUSPÕHIMÕTTED

Üldine informatsioon

DHL Logistics OÜ-i (edaspidi DHL) 2021. aasta raamatupidamise aastaaruanne on koostatud kooskõlas Eesti finantsaruandluse standardiga. Eesti finantsaruandluse standard põhinõuded on kehtestatud Eesti Vabariigi raamatupidamise seaduses, mida täiendavad Raamatupidamise Toimkonna poolt välja antud juhendid.

Raamatupidamise aastaaruande koostamisel on lähtutud soetusmaksumuse printsiibist, välja arvatud juhtudel, mida on kirjeldatud alljärgnevates arvestuspõhimõtetes.

Raamatupidamise aastaaruanne on koostatud eurodes.

Raha

Raha ja raha ekvivalendid

Raha ja selle ekvivalentidena kajastatakse rahavoogude aruandes kassas olevat sularaha, arvelduskontode jääke (v.a. arvelduskrediit), kuni 3-kuulisi tähtajalisi deposiite ning paigutusi rahaturufondidesse ja muudesse ülikviiidsetesse fondidesse, mis investeerivad instrumentidesse, mis individuaalselt vastavad raha ja raha ekvivalendi mõistele. Arvelduskrediiti kajastatakse bilansis lühiajaliste laenukohustuste koosseisus.

Välisvaluutas toimunud tehingud ning välisvaluutas fikseeritud finantsvarad ja -kohustised. Välisvaluutadeks on loetud kõik teised valuutad peale euro (s.o ettevõtte arvestusvaluuta). Välisvaluutas toimunud tehingute kajastamisel on aluseks võetud tehingu toimumise päeval ametlikult kehtinud Euroopa Keskpanga valuutakursid. Välisvaluutas fikseeritud monetaarsed varad ja -kohustused (rahas tasutavad nõuded ja laenud), hinnatakse bilansipäeval ümber eurodesse ametlikult kehtivate Euroopa keskpanga valuutakursside alusel. Ümberhindamise tulemusena tekkinud kursikasumid ja -kahjumid esitatakse aruandeperioodi kasumiaruandes.

Mitterahalised välisvaluutas fikseeritud varad ja kohustused, mida mõõdetakse õiglases väärtuses (õiglase väärtuse meetodil kajastatavad kinnisvarainvesteeringud; bioloogilised varad; lühi- ja pikaajalised finantsinvesteeringud aktsiatesse ja teistesse omakapitaliinstrumentidesse, mille õiglase väärtus on usaldusväärselt hinnatav), hinnatakse ümber arvestusvaluutasse, võttes aluseks Euroopa

Keskpanga valuutakursid, mis kehtivad õiglase väärtuse määramise päeval. Mitterahalisi välisvaluutas fikseeritud varasid ja kohustusi, mida ei kajastata õiglase väärtuse meetodil (nt ettemaksed, soetusmaksumuse meetodil kajastatavad varud, materiaalne ja immateriaalne põhivara), bilansipäeval ümber ei hinnata, vaid kajastatakse jätkuvalt tehingupäeval kehtinud Euroopa Keskpanga valuutakursi alusel.

Nõuded ja ettemaksed

Nõuded ostjate vastu

Nõuetena ostjate vastu kajastatakse ettevõtte tavapärase äritegevuse käigus tekkinud lühiajalisi nõudeid, v.a. nõudeid teiste kontserni ettevõtjate ja sidusettevõtjate vastu. Nõudeid ostjate vastu kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses (s.o.nominaalväärtus miinus vajadusel tehtavad allahindlused). Nõuete allahindlust kajastatakse, kui esineb objektiivseid tõendeid selle kohta, et kõik nõuete summad ei laeku vastavalt nõuete esialgsetele lepingutingimustele. Asjaoludeks, mis viitavad võimalikule nõuete väärtuse langusele, on võlgniku pankrot või olulised finantsraskused ning maksetähtaegadest mittekinnipidamine. Individuaalselt oluliste nõuete väärtuse langust (st. vajadust allahindluseks) hinnatakse iga ostja kohta eraldi, lähtudes eeldatavasti tulevikus laekuvate summade nüüdisväärtusest. Selliste nõuete puhul, mis ei ole individuaalselt olulised ja mille suhtes ei ole otseselt teada, et nende väärtus oleks langenud, hinnatakse väärtuse langust kogumina, arvestades eelmiste aastate kogemust laekumata jäänud nõuete osas. Nõuete bilansilist väärtust vähendatakse ebatõenäoliselt laekuvate nõuete summa võrra ning kahjum allahindlusest kajastatakse kasumiaruandes mitmesuguste tegevuskuludena. Kui nõue loetakse lootusetuks, kantakse nõue ja tema allahindlus bilansist välja. Varem alla hinnatud ebatõenäoliste nõuete laekumist kajastatakse ebatõenäoliselt laekuvate nõuete kulu vähendamisena.

Muud nõuded

Kõiki muid nõudeid (viitlaekumised, antud laenud ning muud lühi- ja pikaajalised nõuded), välja arvatud edasimüügi eesmärgil omandatud nõudeid, kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses. Lühiajaliste nõuete korrigeeritud soetusmaksumus on üldjuhul võrdne nende nominaalväärtusega (miinus tagasimaksed ning võimalikud allahindlused), mistõttu lühiajalisi nõudeid kajastatakse bilansis tõenäoliselt laekuvas summas.

Materiaalsed ja immateriaalsed põhivarad

Materiaalne põhivara

Materiaalseks põhivaraks loetakse ettevõtte enda majandustegevuses kasutatavaid varasid kasuliku tööeaga üle ühe aasta ja maksumusega alates 320 eurot. Väheväärtuslik vara kantakse kulusse nende soetamise hetkel. Kuludesse kantud väheväärtuslike inventaride üle peetakse arvestust bilansiväliselt.

Materiaalne põhivara võetakse algselt arvele tema soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast (k.a tollimaks ja muud mittetagastatavad maksud) ja otseselt soetamisega seotud kulutustest, mis on vajalikud vara viimiseks tema tööseisundisse ja –asukohta. Materiaalset põhivara kajastatakse bilansis tema soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumulieeritud kulum ja võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused.

Kapitalirendile võetud põhivara arvestus toimub sarnaselt ostetud põhivaraga.

Materiaalse põhivara objektile tehtud hilisemad väljaminekud kajastatakse põhivarana, kui on tõenäoline, et ettevõtte saab varaobjektiga seotud tulevast majanduslikku kasu ning varaobjekti soetusmaksumust saab usaldusväärselt mõõta. Muid hooldus- ja remondikuluseid kajastatakse kuluna nende toimumise momendil.

Amortisatsiooni arvestamisel kasutatakse lineaarset meetodit. Amortisatsioonimäär määratakse igale põhivara objektile eraldi, sõltuvalt selle kasulikust tööeast. Olulise lõppväärtusega varaobjektide puhul amortiseeritakse kasuliku eluea jooksul kulusse ainult soetusmaksumuse ja lõppväärtuse vahelist amortiseeritavat osa. Juhul, kui vara lõppväärtus ületab tema bilansilist jääkmaksumust, lõpetataksevara amortiseerimine.

Juhul kui materiaalse põhivara objekt koosneb üksteisest eristatavatest komponentidest, millel on erinevad kasulikud eluead, võetakse need komponendid raamatupidamises arvele eraldi varaobjektidena ning määratakse ka vastavalt nende kasulikule elueale eraldi amortisatsiooninormid.

Amortisatsioonimäärad aastas on materiaalse põhivara gruppidele järgmised:

Masinaid ja seadmeid 10 - 66.66 % Mootorsõidukid 25%, 50%

Arvutustehnika 20%, 25%, 33.3%, 66.67%

Mööbel 10%, 12.5%, 20%

Amortisatsiooni arvestamist alustatakse hetkest, mil vara on kasutatav vastavalt juhtkonna poolt plaanitud eesmärgil ning lõpetatakse kui lõppväärtus ületab bilansilist jääkmaksumust, vara lõpliku eemaldamiseni kasutusest või ümberklassifitseerimisel “müügiootel põhivaraks”. Igal bilansipäeval hinnatakse kasutatavate amortisatsioonimäärade, amortisatsioonimeetodi ning lõppväärtuse põhjendatust. Juhul kui põhivara kaetav väärtus (s.o kõrgem kahest järgnevast näitajast: vara neto müügihind või vara kasutusväärtus) on väiksem tema bilansilisest jääkmaksumusest, on materiaalse põhivara objektid alla hinnatud nende kaetavale väärtusele.

Materiaalse põhivara kajastamine lõpetatakse vara võõrandamise korral või olukorras, kus vara kasutamisest või müügist ei eeldata enam majanduslikku kasu. Kasum või kahjum, mis on tekkinud materiaalse põhivara kajastamise lõpetamisest, kajastatakse kasumiaruandes muude äritulude või muude ärikulude real.

Materiaalse põhivara objektid, mis väga tõenäoliselt müüakse lähema 12 kuu jooksul, klassifitseeritakse ümber müügiootel põhivaraks.

Rendid

Alates 01.01.2019 rakendas DHL esmakordselt standardit IFRS 16 “Rendid” tulenevaid põhimõtteid, mis vahetas välja senise IAS 17. Vastavalt lubatud üleminekureeglitele on 2018. aasta võrdlusandmed esitatud varasemalt kehtinud standardi IAS 17 ja sellega seotud tõlgenduste kohaselt. Lepingusõlmimisel hindab DHL, kas tegemist on rendilepinguga või kas see sisaldab rendisuhet. Leping on rendileping või sisaldab rendisuhet juhul, kui lepinguga antakse tasu eest õigus kontrollida kindlaksmääratud vara kasutamist teatud ajavahemikus.

DHL kajastab kasutusõiguse esemeks olevat vara ja rendikohustist rendiperioodi alguse seisuga. Esmasel rakendamisel seisuga 01.01.2019 mõõdeti rendikohustust järelejäänud rendimaksete nüüdisväärtuses, mille leidmisel kasutati diskontomäärana alternatiivset laenuintressimäära seisuga 01.01.2019.

Kasutusõiguse vara amortiseeritakse lineaarsel meetodil rendi alguskuupäevast kuni rendiperioodi lõpuni. Kui rendilepingu alusel läheb alusvara omandiõigus rendiperioodi lõppedes üle DHLle või kui kasutamiseõiguse esemeks oleva vara maksumuse kindlaksmääramisel on eeldatud, et Ettevõtte

realiseerib ostuõiguse, arvestab DHL kasutamissoiguse esemeks oleva vara kulumit alates rendiperioodi algusest kuni alusvara kasuliku eluea lõpuni. Muudel juhtudel arvestab DHL kasutamissoiguse esemeks oleva vara kulumit alates rendiperioodi algusest kuni alusvara kasuliku eluea lõpuni või rendiperioodi lõpuni olenevalt sellest, kumb saabub varem.

Rendikohustist mõõdetakse algselt rendimaksete nüüdisväärtuses, mida ei ole veel makstud rendisuhte alguskuupäeval, kasutades rendi sisemist intressimäära või, kui seda määra ei ole võimalik kindlaks teha, siis alternatiivset laenuintressimäära. Üldjuhul kasutab DHL diskontomäärana alternatiivset laenuintressimäära. Alternatiivne intressimäär on intressimäär, mida DHL peaks maksma kui ta finantseeriks sarnase vara kasutussoiguse ostu laenuga.

Rendikohustis arvutatakse ümber siis, kui tulevastes rendimaksetes on muutusi, mis tulenevad intressimäärast või kui DHL muudab oma hinnangut selle osas, kas soovitakse kasutada vara väljaostu, rendi pikendamise või lõpetamise võimalusi. Kui rendikohustist hinnatakse ümber ülal loetletud põhjustel, tehakse kasutussoiguse vara bilansilises maksumuses vastav korrigeerimine.

Väheväärtuslike vara rentide ja lühiajaliste rentide puhul ei rakendu IFRS 16 nõue kajastada vara kasutussoigus ja rendikohustis bilansis. DHL kajastab nende rentidega seotud rendimaksed kuluna lineaarselt rendiperioodi jooksul.

Arvestuspõhimõtted kuni 31. detsember 2018

Kapitalirendina käsitletakse rendilepingut, mille puhul kõik olulised vara omandiga seonduvad riskid ja hüved kanduvad üle ettevõttele. Muud rendilepingud kajastatakse kasutusrendina. Kapitalirenti kajastatakse bilansis vara ja kohustisena renditud vara õiglase väärtuse summas või rendimaksete miinimumsumma nüüdisväärtuses, juhul kui see on madalam. Rendimaksed jaotatakse finantskuluks (intressikulu) ja kohustise jääkväärtuse vähendamiseks. Kapitalirendi tingimustel renditud varad amortiseeritakse sarnaselt omandatud põhivaraga.

Kasutusrendimaksed kajastatakse rendiperioodi jooksul lineaarselt kasumiaruandes kuluna.

Finantskohustised

Kõik finantskohustused (võlad hankijatele, võetud laenud, viitvõlad ning muud lühi- ja pikaajalised võlakohustused) võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses, mis sisaldab ka kõiki soetamisega otseselt kaasnevaid kulusi. Edasine kajastamine toimub

korrigeeritud soetusmaksumuse meetodil (v.a edasimüügi eesmärgil soetatud finantskohustused ning negatiivse õiglase väärtusega tuletisinstrumendid, mida kajastatakse nende õiglases väärtuses).

Lühiajaliste finantskohustuste korrigeeritud soetusmaksumus on üldjuhul võrdne nende nominaalväärtusega, mistõttu lühiajalisi finantskohustusi kajastatakse bilansis maksmisele kuuluvas summas. Pikaajaliste finantskohustuste korrigeeritud soetusmaksumuse arvestamiseks võetakse nad algselt arvele saadud tasu õiglases väärtuses (millest on maha arvatud tehingukulutused), arvestades järgnevatel perioodidel kohustustelt intressikulu kasutades sisemise intressimäära meetodit.

Finantskohustus liigitatakse lühiajaliseks, kui selle tasumise tähtaeg on kaheteist kuu jooksul alates bilansikuupäevast; või ettevõtte pole tingimusteta õigust kohustise tasumist edasi lükata rohkem kui 12 kuud pärast bilansikuupäeva. Laenukohustusi, mille tagasimakse tähtaeg on 12 kuu jooksul bilansipäevast, kuid mis refinantseeritakse pikaajaliseks pärast bilansipäeva, kuid enne aastaaruande kinnitamist, kajastatakse lühiajalistena. Samuti kajastatakse lühiajalistena laenukohustusi, mida laenuandjal oli õigus bilansipäeval tagasi kutsuda laenulepingus sätestatud tingimuste rikkumise tõttu.

Eraldised ja tingimuslikud kohustised

Eraldistena kajastatakse bilansis tõenäolisi kohustusi, mis on avaldunud enne bilansikuupäeva toimunud sündmuste tagajärjel ning mille realiseerumise aeg või summa ei ole kindlad. Eraldiste kajastamisel bilansis on lähtutud juhtkonna hinnangust eraldise täitmiseks tõenäoliselt vajamineva summa ning eraldise realiseerumise aja kohta. Eraldis kajastatakse bilansis summas, mis on juhtkonna hinnangu kohaselt bilansipäeva seisuga vajalik eraldisega seotud kohustuse rahuldamiseks või üleandmiseks kolmandale osapoolale.

Juhul kui eraldis realiseerub tõenäoliselt hiljem kui 12 kuu jooksul pärast bilansipäeva, kajastatakse seda diskonteeritud väärtuses (eraldisega seotud väljamaksete nüüdisväärtuse summas), välja arvatud juhul, kui diskonteerimise mõju on ebaoluline.

Ettevõtte on moodustanud bilansis transpordikulude eraldise. Eraldise hindamisel on lähtutud eelmiste aastate kogemustest.

Tulud

Transporditeenused – tulu transporditeenuste müügist kajastatakse veo lõppemise päeval.

Laoteenused – tulu laoteenuste müügist kajastatakse teenuse osutamise viimasel päeval. Juhul, kui laoteenuseid osutatakse pikema ajaperioodi jooksul kui üks kalendrikuu, kajastatakse tulu laoteenuste müügist lepingu kehtivusaja jooksul igal kalendrikuul proportsionaalselt osutatud teenuste mahule.

Tulu kaupade müügist kajastatakse saadud või saadaoleva tasu õiglates väärtuses, võttes arvesse kõiki tehtud allahindlusi ja soodustusi. Tulu kaupade müügist kajastatakse siis, kui kõik olulised omandiga seotud riskid on läinud üle müüjalt ostjale, müügitulu ja tehinguga seotud kulu on usaldusväärselt määratav ning tehingust saadava tasu laekumine on tõenäoline. Tulu teenuste müügist kajastatakse teenuse osutamisel, või juhul kui teenus osutatakse pikema ajaperioodi jooksul, siis lähtudes valmidusastme meetodist.

Intressitulu arvestatakse kasutades vara sisemist intressimäära, välja arvatud juhtudel, kui intressi laekumine on ebakindel. Sellistel juhtudel arvestatakse intressitulu kassapõhiselt.

Maksustamine

Eestis kehtiva tulumaksuseaduse kohaselt ei maksustata Eestis ettevõtte aruandeaasta kasumit. Tulumaksu makstakse dividendidelt, erisoodustustelt, kingitustelt, annetustelt, vastuvõtukuludelt, ettevõtlusega mitteseotud väljamaksetelt ning siirdehinna korrigeerimistelt. Ettevõtte tulumaksumäär on 20/80 netosummalt. Alates 2019. aastast saab rakendada madalamat maksumäära 14/86 regulaarsete dividendiväljamaksete ulatuses, mis on väiksem või võrdne kolme eelneva aasta keskmise maksustatud dividendiga. 2018. a on esimene arvesse võetav aasta kolme aasta keskmise maksustatud kasumi arvestamisel. Tulumaksukohustus ja tulumaksukulu kajastatakse dividendide väljakuulutamise hetkel.

Seotud osapooled

Aastaruande koostamisel on loetud seotud osapoolteks:

- omanikke (emaettevõtja ning emaettevõtjat kontrollivad või selle üle olulist mõju omavad isikud);
- teised samasse konsolideerimisgruppi kuuluvad ettevõtted (sh emaettevõtja teised tütaretevõtjad);
- sidusettevõtet;
- tegev- ja kõrgemat juhtkonda;
- eelpool loetletud isikute lähedasi pereliikmeid ja nende poolt kontrollitavaid või nende olulise mõju all olevaid ettevõtteid.

LISA 2 RAHA

(eurodes)

	31.12.2021	31.12.2020
Pangakontod	9 876	41 478
Kokku raha	9 876	41 478

LISA 3 NÕUDED JA ETTEMAKSED

(eurodes)

	31.12.2021	12 kuu jooksul	Lisa nr
Nõuded ostjate vastu	6 881 110	6 881 110	
Ostjatelt laekumata arved	6 913 429	6 913 429	
Ebatõenäoliselt laekuvad nõuded	-32 319	-32 319	
Nõuded seotud osapoolte vastu	229 695	229 695	19
Maksude ettemaksed ja tagasinõuded	109 421	109 421	4
Muud nõuded	5 644	5 644	
Viitlaekumised	5 644	5 644	
Ettemaksed	1 379 390	1 379 390	
Tulevaste perioodide kulud	1 355 428	1 355 428	
Muud makstud ettemaksed	23 962	23 962	
Konsernikonto	4 684 606	4 684 606	
Kokku nõuded ja ettemaksed	13 289 866	13 289 866	
	31.12.2020	12 kuu jooksul	Lisa nr
Nõuded ostjate vastu	5 103 438	5 103 438	
Ostjatelt laekumata arved	5 119 346	5 119 346	
Ebatõenäoliselt laekuvad nõuded	-15 908	-15 908	
Nõuded seotud osapoolte vastu	127 661	127 661	19
Maksude ettemaksed ja tagasinõuded	136 102	136 102	4
Ettemaksed	337 857	337 857	
Tulevaste perioodide kulud	328 020	328 020	

Muud makstud ettemaksed	9 837	9 837	
Kontsernikonto	7 350 824	7 350 824	
Kokku nõuded ja ettemaksed	13 055 882	13 055 882	

Kontsernikonto jäägi muutus on kajastatud rahavoogude aruandes investeerimistegevuse grupi real "muud väljamaksed investeerimistegevusest".

LISA 4 MAKSUDE ETTEMAKSED JA MAKSUVÕLAD

(eurodes)

	31.12.2021		31.12.2020	
	Ettemaks	Maksuvõlg	Ettemaks	Maksuvõlg
Käibemaks	109 421		136 102	
Üksikisiku tulumaks		94 567		72 883
Erisoodustuse tulumaks		2 366		2 191
Sotsiaalmaks		170 241		138 645
Kohustuslik kogumispension		7 660		7 376
Töötuskindlustusmaksed		11 731		9 517
Muud maksude ettemaksed ja maksuvõlad		4 370		4 370
Kokku maksude ettemaksed ja maksuvõlad	109 421	290 935	136 102	234 982

LISA 5 MATERIAALSED PÕHIVARAD

(eurodes)

	Ehitised			Masinad ja seadmed	Muud materiaalsed põhivarad	Kokku
		Transpordivahendid	Muud masinad ja seadmed			
31.12.2019						
Soetusmaksumus	2 763 114	234 176	436 608	670 784	564 940	3 998 838
Akumuleeritud kulum	-1 289 547	-110 302	-373 142	-483 444	-394 518	-2 167 509
Jääkmaksumus	1 473 567	123 874	63 466	187 340	170 422	1 831 329
Ostud ja parendused		141 905	412 671	554 576	31 483	586 059
Muud ostud ja parendused		141 905	412 671	554 576	31 483	586 059
Amortisatsioonikulu	-654 919	-67 881	-46 686	-114 567	-56 839	-826 325
Müügid (jääkmaksumuses)			-1 913	-1 913		-1 913
Muud muutused		-1 163	-707	-1 870		-1 870
31.12.2020						
Soetusmaksumus	2 763 113	305 584	697 036	1 002 620	596 105	4 361 838
Akumuleeritud kulum	-1 944 465	-108 849	-270 205	-379 054	-451 039	-2 774 558
Jääkmaksumus	818 648	196 735	426 831	623 566	145 066	1 587 280
Ostud ja parendused	3 233 872	7 501	11 444	18 945	23 947	3 276 764
Maa ja varem kasutusel olnud ehitiste ost	3 233 872					3 233 872
Muud ostud ja parendused		7 501	11 444	18 945	23 947	42 892
Amortisatsioonikulu	-652 302	-65 505	-100 072	-165 577	-55 924	-873 803
31.12.2021						
Soetusmaksumus	5 996 985	288 970	687 560	976 530	620 052	7 593 567
Akumuleeritud kulum	-2 596 767	-150 239	-349 357	-499 596	-506 963	-3 603 326
Jääkmaksumus	3 400 218	138 731	338 203	476 934	113 089	3 990 241

Müüdnud materiaalsed põhivarad müügihinna

	2021	2020
Masinad ja seadmed		3 583
Muud masinad ja seadmed		3 583
Muud materiaalsed põhivarad		617
Kokku		4 200

Tulpades „Ehitised“ ja „Transpordivahendid“ ja „Muud masinad ja seadmed“ on kajastatud „Kasutusõigusega põhivarad“. Sh „muud masinad ja seadmed“ jääkmaksumuses 327851€.

LISA 6 KAPITALIRENT

(eurodes)
Aruandekohustuslane kui rentnik

	31.12.2021	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi		Intressimäär	Lõpptähtaeg
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul		
Büroo/lao rent	3 468 625	626 159	2 842 466	1,75	2027
Sõidukite rent	140 411	54 408	86 003	1,2-3,0	2027
Muud masinate- ja seadmete rent	331 531	83 346	248 185	1,5	2025
Kapitalirendikohustised kokku	3 940 567	763 913	3 176 654		

	31.12.2020	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi		Intressimäär	Lõpptähtaeg
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul		
Büroo/lao rent	882 602	659 762	222 840	2	2022
Sõidukite rent	194 855	59 775	135 080	1,25	2025
Muud masinate- ja seadmete rent	410 445	78 914	331 531	1,75	2025
Kapitalirendikohustised kokku	1 487 902	798 451	689 451		

Renditud varade bilansiline jääkmaksumus		
	31.12.2021	31.12.2020
Ehitised	3 400 219	818 649
Masinaid ja seadmed	452 402	598 035
Kokku	3 852 621	1 416 684

Tegemist on rendikohustusega põhivara kasutusõigusest (RoU), millest DHL rakendab IFRS16st tulenevaid põhimõtteid.

LISA 7 KASUTUSRENT

(eurodes)

Aruandekohustuslane kui rentnik

	2021	2020
Kasutusrendikulu	153 612	184 578
Järgmiste perioodide kasutusrendikulu mittekatkestatavatest lepingutest		
	31.12.2021	31.12.2020
12 kuu jooksul	153 612	185 578
1-5 aasta jooksul	159 573	188 065

Kajastatakse lühiajalised rendid alla 12 kuu.

Lisa 8 Võlad ja ettemaksed

(eurodes)

	31.12.2021	12 kuu jooksul	Lisa nr
Võlad tamijatele	2 303 646	2 303 646	
Võlad töövõtjatele	342 407	342 407	9
Maksuvõlad	290 935	290 935	4
Muud võlad	2 556 152	2 556 152	
Kokku võlad ja ettemaksed	5 493 140	5 493 140	
	31.12.2020	12 kuu jooksul	Lisa nr
Võlad tamijatele	2 128 029	2 128 029	
Võlad töövõtjatele	279 265	279 265	9
Maksuvõlad	234 982	234 982	4
Muud võlad	1 662 104	1 662 104	
Kokku võlad ja ettemaksed	4 304 380	4 304 380	

LISA 9 VÕLAD TÖÖVÕTJATELE

(eurodes)

	31.12.2021	31.12.2020
Töötasude kohustis	168 551	152 104
Puhkusetasude kohustis	14 975	7 477
Juhtkonna preemiate kohustus	98 632	67 868
Töötajate preemiate kohustus	60 249	51 816
Kokku võlad töövõtjatele	342 407	279 265

LISA 10 TINGIMUSLIKUD KOHUSTISED JA VARAD

(eurodes)

	31.12.2021	31.12.2020
Tingimuslikud kohustised		
Võimalikud dividendid	6 329 132	7 111 886
Tulumaksukohustis võimalikelt dividendidelt	1 524 144	1 777 971
SEB PANK garantii Maksu- ja Tolliameti nõudele	100 000	250 000
Kokku tingimuslikud kohustised	7 953 276	9 139 857

SEB Pank AS garantii Maksu- ja Tolliameti nõudele kehtivuse lõpp on 16/12/2022.

LISA 11 OSAKAPITAL

(eurodes)

	31.12.2021	31.12.2020
Osakapital	2 500	2 500
Osade arv (tk)	1	1

LISA 12 MÜÜGITULU

(eurodes)

	2021	2020
Müügitulu geograafiliste piirkondade lõikes		
Müük Euroopa Liidu riikidele		
Eesti	35 285 558	32 647 005
Belgia	1 918 219	2 637 093
Soome	3 456 903	3 172 524
Rootsi	4 825 024	2 687 746
Saksamaa	2 338 710	1 854 692
Taani	129 755	123 927
Müük Euroopa Liidu riikidele, muud	1 522 646	2 133 083
Müük Euroopa Liidu riikidele, kokku	49 476 815	45 256 070
Müük väljapoole Euroopa Liidu riike		
Müük väljaspool Euroopa Liidu riike, muud	3 598 183	1 817 724
Müük väljapoole Euroopa Liidu riike, kokku	3 598 183	1 817 724
Kokku müügitulu	53 074 998	47 073 794
Müügitulu tegevusalade lõikes		
Veoste ekspedeerimine	51 031 963	45 098 319
Kaubaladude töö	1 732 944	1 734 752
Tolliagentide tegevus	310 091	240 723
Kokku müügitulu	53 074 998	47 073 794

Veoste ekspedeerimine - sisaldab maantee-, raudtee-, õhu- ja veetranspordi ekspedeerimist.

LISA 13 MUUD ÄRITULUD

(eurodes)

	2021	2020
Kasum materiaalsete põhivarade müügist	0	2 287
Kasum valuutakursi muutustest	8 773	0
Osutatud juhtimisteenus	64 415	64 026
Muud	2 309	8 977
Kokku muud äritulud	75 497	75 290

LISA 14 KAUBAD, TOORE, MATERJAL JA TEENUSED

(eurodes)

	2021	2020
Müügi eesmärgil ostetud teenused	44 930 155	39 072 250
Masinate lühirendi-ja hooldusteenused	51 515	60 924
Muud	28 586	11 659
Kokku kaubad, toore, materjal ja teenused	45 010 256	39 144 833

LISA 15 MITMESUGUSED TEGEVUSKULUD

(eurodes)

	2021	2020
Üür ja rent	153 764	184 724
Energia	108 751	75 612
Elektrienergia	95 580	64 417
Soojusenergia	13 171	11 195
Mitmesugused bürookulud	25 380	13 310
Lähetuskulud	3 961	7 134
Koolituskulud	1 518	9 182
Kulu ebatõenäoliselt laekuvatest nõuetest	0	15 860
Kommunikatsiooni kulud	103 272	101 132
Postikulud	3 860	3 460
Reklaamikulud	85 609	154 403
Konsultatsioonikulud	864 442	1 084 222
Puhastus+Covid19 mõju	85 606	80 214
Muud	129 207	187 564
Kokku mitmesugused tegevuskulud	1 565 370	1 916 817

LISA 16 TÖÖJÕUKULUD

(eurodes)

	2021	2020
Palgakulu	3 016 834	2 553 162
Sotsiaalmaksud	985 215	806 688
Muud	101 979	99 808
Kokku tööjõukulud	4 104 028	3 459 658
Töötajate keskmine arv taandatuna täistööajale	119	115

Real muud kajastuvad erisoodustused ja nendega kaasnevad maksud.

LISA 17 MUUD ÄRIKULUD

(eurodes)

	2021	2020
Kahjum valuutakursi muutustest	0	6 659
Muud	195 187	32 105
Kokku muud ärikulud	195 187	38 764

Muud- kulude all kajastuvad garanteerimistasud, trahvinõuded, krediitkaardi hoolduskulud, juhtimis- ja grupikulud.

LISA 18 TULUMAKS

(eurodes)

Tulumaksukulu komponendid	2021
	Maksustatav summa
Väljakuulutatud dividendid	2 000 000
Eesti	2 000 000
Tulumaks aruandeaasta kasumilt	500 000
Eesti	500 000
Kokku	2 500 000

LISA 19 SEOTUD OSAPOOLED

(eurodes)

Aruandekohustuslase emaettevõtja nimetus	DEUTSCHE POST BETEILIGUNGEN HOLDING GMBH
Riik, kus aruandekohustuslase emaettevõtja on registreeritud	SAKSAMAA

Saldod seotud osapooltega rühmade lõikes

LÜHIAJALISED	31.12.2021	31.12.2020
Nõuded ja ettemaksed		
Teised samasse konsolideerimisgruppi kuuluvad ettevõtjad	4 914 800	7 478 485
Kokku nõuded ja ettemaksed	4 914 800	7 478 485
Võlad ja ettemaksed		
Teised samasse konsolideerimisgruppi kuuluvad ettevõtjad	449 935	230 260
Kokku võlad ja ettemaksed	449 935	230 260

MÜÜDUD	2021	2020
	Teenused	Teenused
Teised samasse konsolideerimisgruppi kuuluvad ettevõtjad	12 510 697	10 256 398
Kokku müüdnud	12 510 697	10 256 398

OSTETUD	2021	2020
	Teenused	Teenused
Teised samasse konsolideerimisgruppi kuuluvad ettevõtjad	11 949 217	13 727 115
Kokku ostetud	11 949 217	13 727 115

Tegev- ja kõrgemale juhtkonnale arvestatud tasud ja muud olulised soodustused		
	2021	2020
Arvestatud tasu	173 004	123 963

Seotud osapoolte vastu olevate nõuete osas ei ole 2021.a moodustatud allahindluseid.

LISA 20 SÜNDMUSED PÄRAST ARUANDEKUUPÄEVA

Juhtkonna tänase parima teadmise kohaselt 2022. aasta veebruaris Euroopas alanud sõjaline konflikt olulist negatiivset mõju, mis võiks seada ohtu kogu ettevõtte jätkuvuse, ettevõtte tegevusele ei avalda. Küll aga mõjutab oluliselt senist idasuunalist transiitliiklust nii raudtee, kui ka maanteevedude osas. Aruande koostamise hetkel on konflikti potentsiaalset mõju suurust ja kestust keeruline hinnata. Juhtkond jälgib kaasnevate sündmuste kulgu ning kohandab oma tegevust vastavalt olukorrale.

SÕLTUMATU VANDEAUDIITORI ARUANNE

Arvamus

Oleme auditeerinud DHL Logistics Estonia AS (ettevõtte) raamatupidamise aastaaruannet, mis sisaldab bilanssi seisuga 31. detsember 2021 ning kasumiaruannet, omakapitali muutuste aruannet ja rahavoogude aruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud aasta kohta ja raamatupidamise aastaaruande lisasid, sealhulgas märkimisväärsete arvestuspõhimõtete kokkuvõtet.

Meie arvates kajastab kaasnev raamatupidamise aastaaruanne kõigis olulistes osades õiglaselt ettevõtte finantsseisundit seisuga 31. detsember 2021 ning sellel kuupäeval lõppenud aasta finantstulemust ja rahavoogusid kooskõlas Eesti finantsaruandluse standardiga.

Arvamuse alus

Viisime auditi läbi kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimise standarditega (Eesti) (ISA (EE)). Meie kohustusi vastavalt nendele standarditele kirjeldatakse täiendavalt meie aruande osas „Vandeaudiitori kohustused seoses raamatupidamise aastaaruande auditiga”. Me oleme ettevõttest sõltumatud kooskõlas Kutseliste arvestusekspertide eetikakoodeksiga (Eesti) (sh sõltumatuse standardid), ja oleme täitnud oma muud eetikaalased kohustused vastavalt nendele nõuetele. Me usume, et auditi tõendusmaterjal, mille oleme hankinud, on piisav ja asjakohane aluse andmiseks meie arvamusele.

Muu informatsioon

Juhtkond vastutab muu informatsiooni eest. Muu informatsioon hõlmab tegevusaruannet, kuid ei hõlma raamatupidamise aastaaruannet ega meie asjaomast vandeaudiitori aruannet. Meie arvamus raamatupidamise aastaaruande kohta ei hõlma muud informatsiooni ja me ei tee selle kohta mingis vormis kindlustandvat järeldust.

Seoses meie raamatupidamise aastaaruande auditiga on meie kohustus lugeda muud informatsiooni ja kaaluda seda tehes, kas muu informatsioon lahkneb oluliselt raamatupidamise aastaaruandest või meie poolt auditi käigus saadud teadmistest või tundub muul viisil olevat oluliselt väärkajastatud. Lisaks on meie kohustus avaldada, kas tegevusaruandes esitatud informatsioon on vastavuses kohalduvates seaduses sätestatud nõuetega.

Kui me teeme tehtud töö põhjal järelduse, et muu informatsioon on eespool toodu osas oluliselt väärkajastatud, oleme kohustatud sellest faktist aru andma. Meil ei ole sellega seoses millegi kohta aru anda ning avaldame, et tegevusaruandes esitatud informatsioon on olulises osas kooskõlas raamatupidamise aastaaruandega ning kohalduvates seadustes sätestatud nõuetega.

Juhtkonna ja nende, kelle ülesandeks on valitsemine, kohustused seoses raamatupidamise aastaaruandega

Juhtkond vastutab raamatupidamise aastaaruande koostamise ja õiglase esitamise eest kooskõlas Eesti finantsaruandluse standardiga ja sellise sisekontrolli eest, nagu juhtkond peab vajalikuks, et võimaldada kas pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta raamatupidamise aastaaruande koostamist.

Raamatupidamise aastaaruande koostamisel on juhtkond kohustatud hindama ettevõtte suutlikkust jätkata jätkuvalt tegutsevana, esitama infot, kui see on rakendatav, tegevuse jätkuvusega seotud asjaolude kohta ja

kasutama tegevuse jätkuvuse arvestuse alusprintsipi, välja arvatud juhul, kui juhtkond kavatseb kas ettevõtte likvideerida või tegevuse lõpetada või tal puudub sellele realistlik alternatiiv.

Need, kelle ülesandeks on valitsemine, vastutavad ettevõtte raamatupidamise aruandlusprotsessi üle järelevalve teostamise eest.

Vandeaudiitori kohustused seoses raamatupidamise aastaaruande auditiga

Meie eesmärk on saada põhjendatud kindlus selle kohta, kas raamatupidamise aastaaruanne tervikuna on kas pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta, ja anda välja vandeaudiitori aruanne, mis sisaldab meie arvamust. Põhjendatud kindlus on kõrgetasemeline kindlus, kuid see ei taga, et olulise väärkajastamise eksisteerimisel see kooskõlas ISA (EE)-dega läbiviidud auditi käigus alati avastatakse. Väärkajastamised võivad tuleneda pettusest või veast ja neid peetakse oluliseks siis, kui võib põhjendatult eeldada, et need võivad üksikult või koos mõjutada majanduslikke otsuseid, mida kasutajad raamatupidamise aastaaruande alusel teevad.

Me kasutame auditi osana vastavalt ISA (EE)-dega kutsealast otsustust ja säilitame kutsealase skeptitsismi kogu auditi käigus. Me teeme ka järgmist:

- teeme kindlaks ja hindame raamatupidamise aastaaruande kas pettusest või veast tuleneva olulise väärkajastamise riskid, kavandame ja teostame auditiprotseduureid vastuseks nendele riskidele ning hangime piisava ja asjakohase auditi tõendusmaterjali aluse andmiseks meie arvamusele. Pettusest tuleneva olulise väärkajastamise mitteavastamise risk on suurem kui veast tuleneva väärkajastamise puhul, sest pettus võib tähendada salakokkulepet, võltsimist, tahtlikku tegevusetust, väaresitiste tegemist või sisekontrolli eiramist;
- omandame arusaamise auditi puhul asjassepuutuvast sisekontrollist, et kavandada nendes tingimustes asjakohaseid auditiprotseduure, kuid mitte arvamuse avaldamiseks ettevõtte sisekontrolli tulemuslikkuse kohta;
- hindame kasutatud arvestuspõhimõtete asjakohasust ning juhtkonna arvestushinnangute ja nendega seoses avalikustatud info põhjendatust;
- teeme järelduse juhtkonna poolt tegevuse jätkuvuse arvestuse alusprintsipi kasutamise asjakohasuse kohta ja saadud auditi tõendusmaterjali põhjal selle kohta, kas esineb olulist ebakindlust sündmuste või tingimuste suhtes, mis võivad tekitada märkimisväärset kahtlust ettevõtte suutlikkuses jätkata jätkuvalt tegutsevana. Kui me teeme järelduse, et eksisteerib oluline ebakindlus, oleme kohustatud juhtima vandeaudiitori aruandes tähelepanu raamatupidamise aastaaruandes selle kohta avalikustatud infole või kui avalikustatud info on ebapiisav, siis modifitseerima oma arvamust. Meie järeldused põhinevad vandeaudiitori aruande kuupäevani saadud auditi tõendusmaterjalil. Tulevased sündmused või tingimused võivad siiski kahjustada ettevõtte suutlikkust jätkata jätkuvalt tegutsevana;
- hindame raamatupidamise aastaaruande üldist esitusviisi, struktuuri ja sisu, sealhulgas avalikustatud informatsiooni, ning seda, kas raamatupidamise aastaaruanne esitab aluseks olevaid tehinguid ja sündmusi viisil, millega saavutatakse õiglane esitusviis.

Me vahetame nendega, kelle ülesandeks on valitsemine, infot muu hulgas auditi planeeritud ulatuse ja ajastuse ning märkimisväärsete auditi tähelepanekute kohta, sealhulgas mis tahes sisekontrolli märkimisväärsete puuduste kohta, mille oleme tuvastanud auditi käigus.

/digitaalselt allkirjastatud/ Janno Greenbaum

Vandeaudiitor nr 486
Grant Thornton Baltic OÜ Tegevusluba nr 3
Pärnu mnt 22, 10141 Tallinn 14. juuni 2022